

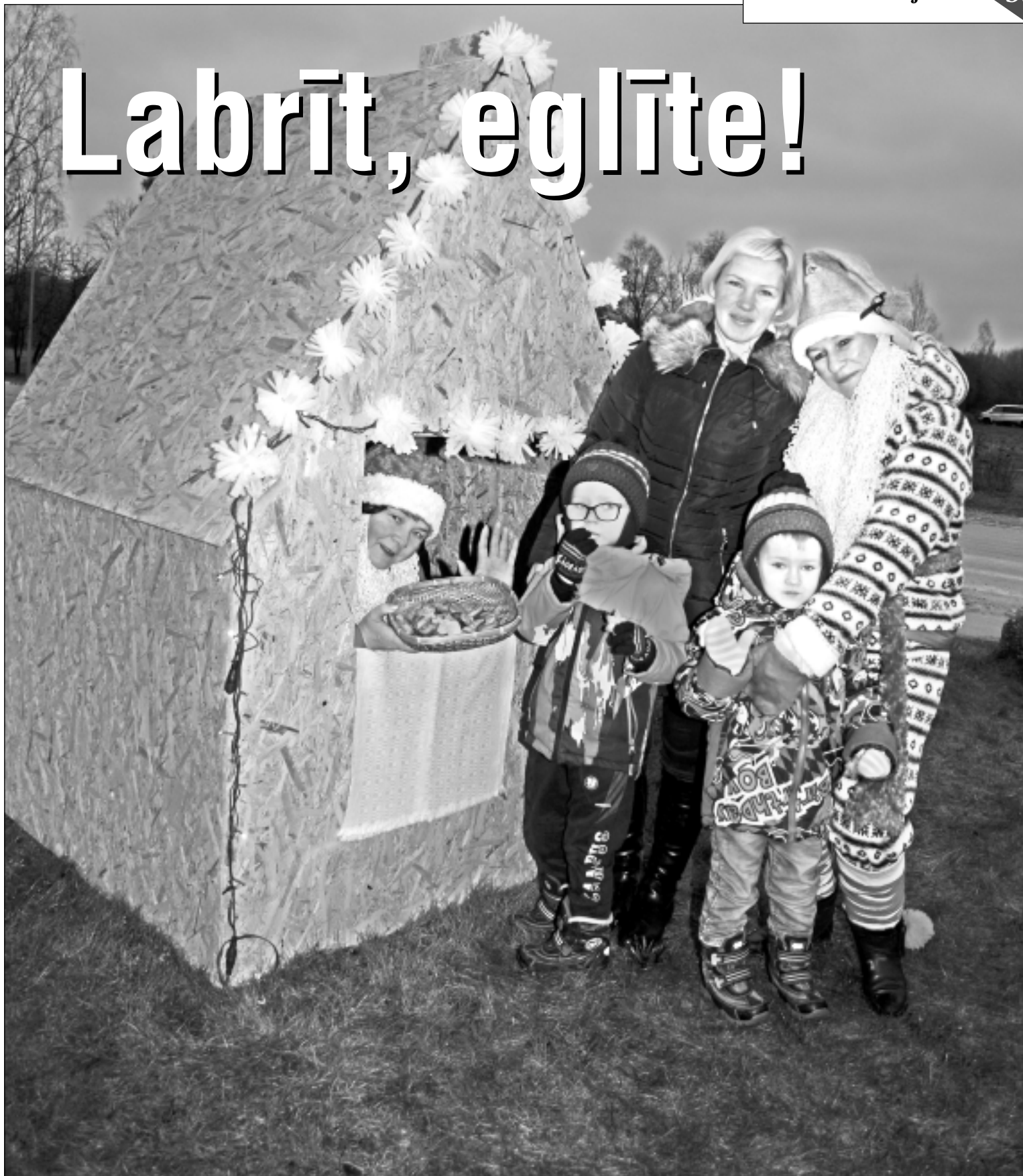

Edgars Gabranovs

Vakar un vēl divas ceturtdienas no plkst. 8.30 līdz 11.00 pie Tilžas pagasta galvenās egles ikviens aicināts samīļot Rūkus, pateikt 'labrīt' eglītei, kā arī pacienāties ar piparkūkām. Rūķenes, kā sevi dēvē kultūras pasākumu organizatore Daiga Lukjanova un Astrīda Ivanova, uzsver, ka pirmo reizi Tilžas vēsturē Rūķi pie Rūķu namiņa priecē garīgājus.

Daiga Lukjanova, lūgta atklāt, kāda ir Ziemassvētku gaidīšanas recepte, atzina, ka nevajag gaidīt veikalā sarūpētas dāvanas: "Ko darīt? Labāk padomāt par attiecībām ar saviem tuviniekiem, kaimiņiem, ciema ļaudīm. Šodien pie mums ir pieteikta pat vizīte no bērnu dārza. Gaidīsim!" Skolēni, dodoties uz skolu, labprāt samīļoja Rūķenes. Viktorija Ivanova un Evija Kleine neslēpa pārsteigumu, spriežot, ka Rūķi varētu ciema centrā dzīvot visu gadu. Meitenēm piekrita aptiekas vadītāja Indra Studente, kura jokojā, ka ir *porva*. "Kas tā tāda?" neslēpa izbrīnu Rūķenes. "Tā ir rīma. Rūķi te varētu atrasties visu laiku un katru rītu piedāvāt gardus ēdienus. Piemēram, Lieldienās - olas, Jāņos - sieru. Tāpat Tilžā katru dienu ir kādam dzimšanas diena. Tas nozīmē, ka katru dienu varētu dalīt arī tortes," paskaidroja Indra.

Savukārt Rūķenes bērniem uzdeva āķīgu jautājumu, - kas pelēm, rūķiem un raganām ir kopīgs Ziemassvētkos? Dzirdot atbildes 'nam, nam' un 'prieks', Daiga un Astrīda oponentēja, ka apetītei un priekam jābūt katru dienu. "Jā, tā ir eglīte," pavēstīja viņas. Tiesa, labvēlīgās un smaidīgās Rūķenes vienu noslēpumu tā arī neatklāja, - kāda ir garšīgo piparkūku recepte?

Ko vēlas dviņi? Sandis un Andis Rancāni (4 gadi) uzskata, ka Ziemassvētku vecīša pienākums ir uzdāvināt bungas, kuras var sist. "Bet piparkūkas arī ir garšīgas," viņi atzina.

Foto - E. Gabranovs

Nākamajā
adugunī

- **No Lietuvas – ar panākumiem**
Balvu skolēni apliecina profesionālās prasmes
- **Sācijas telpu futbola čempionāts**
Aizvadīts pirmais sabraukums

Saņem gada balvu

3.decembrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Tiesībsargs sadarbībā ar Invalidu un viņu draugu apvienību "Apeirons" pasniedza balvas konkursa "Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam" uzvarētājiem. Lepojamies, ka svinīgā apbalvošanas ceremonijā nominācijā "Bērnu atbalsts" galveno balvu saņēma Balvu Teritoriālās invalidu biedrības vadītāja Marija Duļbinska.

Tolerances periods tuvojas beigām

Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošā informācija liecina, ka 27655 iedzīvotāji, kuriem gada ienākumu deklarācija par 2018.gadu ir jāiesniedz obligāti, joprojām to nav izdarījuši. Tās ir personas, kurām valsts budžetā jāiemaksā nodokļa starpība, kas radusies diferencētā neapliekamā minimuma vai nodokļa progresīvās likmes piemēro-

Īsziņas

šanas rezultātā. Iesniedzot deklarāciju līdz šī gada beigām, sankcijas netiks piemērotas, taču nākamgad tolerances periods vairs netiks piemērots un sekos piedziņas process.

Aicinājums darba devējiem

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) līdz 17.decembrim pieņem darba devēju pieteikumus vajadzīgo darbinieku apmācībai Eiropas Sociālā fonda projekta "Atbalsts bezdarbnieku izglītībai" pasākumā "Apmācība pie darba devēja". Tā ir iespēja darba devējiem saņemt dotāciju, lai sagatavotu vajadzīgos speciālistus, izvēloties un apmācot NVA reģistrētos bezdarbniekus uzņēmuma vidē.

Nedēļas jautājums

Irēna Tušinska

Vai nodarbojaties ar labdarību?

TAMĀRA no Balviem:- Visiem labāk patīk ziedot kādam konkrētam cilvēkam. Bija patīkami uzzināt, ka palīdzēts Balvu puses iedzīvotājiem, piemēram, cilvēkiem, kuri cieta no viesuļvētras. Ir ļoti daudz neveselu cilvēku, slimu bērnu, kuriem nepieciešams atbalsts. Es pati ar labdarību vairāk nodarbojos, kad tirgoju stādus un ogas tirgū. Tad cilvēkiem, par kuriem zināju, ka maciņš viņiem

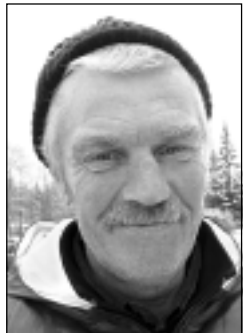
nav tik biezs, kaut ko iedevu par velti. Dažreiz atdevu kaut kādas mantas. Citiem vajadzīgs kaut vai tikai morālais atbalsts. Tas arī ir svarīgi.

ELIZABETE no Balviem:- Dažreiz esmu ziedojuši. Man žēl vecu cilvēku, ja jūtu, ka kādam kaut kā trūkst. Piemēram, Rīgā veikalā samaksāju tantiņas vietā, kurai pietrūka naudiņas. Televīzijas labdarības akcijās arī dažkārt piedalos, bet labprātāk tomēr ziedoju konkrētiem cilvēkiem. Ja man ir kas lieks, labāk atdošu tiem, kuriem pietrūkst.

INA no Balviem:- Ziedoju individuāli. Tie var būt produkti vai apģērbs. Skatos, kuram cilvēkam tas ir vajadzīgs. Televīzijas labdarības akcijās nepiedalos. Pat isti nezinu, kāpēc. Laikam tādēļ, ka tur vajadzīga zināma uzņēmība un ir kaut kur jāzvana. Uzskatu, ka ziedot vajag. Ir žēl nabadzīgu cilvēku. Ja darīsi labu citiem, citi darīs labu tev.

PĒTERIS no Bērziņiem:- Naudu neesmu ziedojis. Esmu tikai ar savu darbu palīdzējis vecākiem cilvēkiem. Piemēram, malku paskaldīt vai ienest. Pats esmu bezdarbnieks, tāpēc neesmu bagāts. Uzskatu, ka palīdzēt vajag, sevišķi vecām tantiņām, kuras nevar kaut ko padarīt. Ja man būtu nauda, varbūt ziedotu arī to. Pats gan nekad neesmu lūdzis ziedojumus. Cenšos tikt galā paša spēkiem.

VILIS no Balviem:- Labdarībā piedalos. Ziedoju pazīstamai daudz bērnu ģimenei, kurā bērni mīcās. Pārskaitu naudu no savas pensijas. Tāpat iedodu arī ābolus, kartupeļus no sava dārza. Vienam pašam dzīvojot, neko daudz ziedot neiznāk. Man pašam dažreiz samarieši uz svētkiem atved kādu ziedotu dāvanu. Agrāk tas notika biežāk, tagad retāk.

MANA NEDĒĻA

Pirmdien pārlapoju plānotāju ar darāmo darbu sarakstu. Turpināju sagatavot sieviešu biedrības "Rudzupuķe" projektu. Sazinājos ar veikaliem un aptaujāju cenas. Otrdien braucu uz darbu Skujetnieku jauniešu centrā. Diena aizritēja pozitīvi, jo no rīta mazākie centra apmeklētāji padīžojās ar nopelnītiem devītniekiem mūzikas skolā. Sadarbībā ar rokdarbnieci Lūciju Šmiti centrā iekārtoju filcēto gleznu izstādi. Runājām par sadarbību un sniedzu padomu īpašo bērnu māmiņai par viņu izveidotā klubiņa idejām. Bija interesanta saruna ar draudzeni, kura dalījās ceļojuma iespaidos pa Taizemi. Trešdien devos uz Balvu novada pašvaldību, lai risinātu jautājumu par biedrības "Rudzupuķe" telpām muižas ēkā. Vakar notika konsultācija partnerībā par projektu, tikšanās un kontaktu dibināšana ar citām NVO. Pēc tam izbrīnīta sev jautāju, kur palicis sniegš?! Vakarpusē devos uz iedzīvotāju tikšanos novada muzejā. Sev atgādinu, ka tuvojas svētki un jādodom par dāvanām, jāpaspēj sagatavot pārsteigums. Priecājos par krāšņi ziedošajiem kaktusiem uz palodzes. Svētdien iedeģšu Adventes otro svecīti un apmeklēšu Sakrālās kultūras centru.

MARUTA PAIDERE, biedrības "Rudzupuķe" vadītāja

No vēstulēm

Ausmai Zariņai – zelta vārdi!

Dienas ir ļoti drūmas, tāpēc negribas nekā laukā darīt – sežu istabā un pārslasu sakrājušās laikrakstu kaudzes. Un pamanu ļoti interesantu tēmu. 5. novembra laikrakstā publicēti viedokļi, kā vērtējat mediķu plānoto streiku. Es šos rakstus vismaz trīs reizes pārslasīju un secināju, ka nauda cilvēku ir pārvērtusi par vergu. Kur tik lasi, kur tik klausies, visas lietas grozās tikai ap naudu. Piekritu dakteres A. Zariņas teiktajam, ka "ne tikai veselības nozarē, bet arī ikvienā citā jomā cilvēkam vienmēr jābūt pirmajā vietā". Bet kas notiek tagad? Ja esi vadītājs, vara ir viņa rokās; ja es parasts darba darītājs, tevi neviens nesadzird. Vari lūgties, vari raudāt, vari kaut uz ceļgaliem stāvēt – izdomās, kā tevi pazemot un atriebties ģimenes locekļiem. Tas uz mediķiem neattiecas, kas izlasis šo stāstu, tas sapratis.

Tagad atkal par medicīnu. Es saprastu, ka karo par naudu, lai ar ļoti smagām slimībām onkoloģijas slimnīcā slimniekiem nevajadzētu maksāt nenormālas summas. Turklāt maksā daudz, bet cilvēku galarezultātā sagaida nāve. Atbalstāma ir arī jaunas un modernas aparatūras iegāde. Daktere L. Kozlovska raksta: "Mums – nozarei, kurai ir vismazākais finansējums Eiropā, nekā cits neatliek, kā cīnīties." Tāpat viņa piebilst: "...aicināsim vākt parakstus par likuma nepildīšanu un Saeimas priekšlaicīgu atļaušanu." Jā, tā ir laba doma, tomēr derētu atļaut ne tikai Saeimu, bet arī vairākus pagastu pārvalžu vadītājus. Turpretī A. Zariņa raksta, ka pārņemt pieredzi no rietumvalstīm nav tas labākais, jo veselības nozarē ir krietni vairāk

problēmu. Un vēl viņa pauž viedokli, ka mediķu attieksme pret pacientiem ir dažāda: "Ir medicīnas personāls, kuri pret cilvēkiem izturas ar iekārtoju, bet ir arī mediķi, kuri pret pacientiem, vienkārši runājot, mēdz izturēties cūcīgi. Tas ir absolūti nepieņemami." A. Zariņa ir pateikusi zelta vārdus!

Īsumā pastāstīšu par personīgi piedzīvotajiem gadījumiem. 2006. gada jūlijā nokļuvu Rīgas 7. klīniskajā slimnīcā. Palātā, kas atradās pie balkona durvīm, biju viena. Ko es novēroju? Katru stundu uz balkona skrēja pa četrām medmāsiņām reizē, lai sapīpētu. Bet palātās vaidēja slimie cilvēki. Visu dienu sēdēju palātā un raudāju, jo, kā jau Rīgā, sūtīja pie visādiem speciālistiem. Es, lauku cilvēks, tajā 9 stāvu mājā nezināju, kur atrast tos speciālistus. Medmāsiņa atdeva slimības vēsturi un ātri pastāstīja, kur viņi atrodas, kā turp aiziet. Tikpat ātri visu aizmirsu – nezinu, kur iet. Te vienā rītā ar ratiņiem ienāca grīdu mazgātāja un redzot, ka raudu, noteica: "Jā, parasti slimniekiem līdz iet sanitāres, bet pašlaik ir atvaļinājumu laiks. Maz palicis darbinieku, tāpēc slimniekiem jāiet pašiem." Viņa paskaidroja, ka ir pensijā, esot 72 gadi, netālu dzīvojot, tā kā veselība atļaujot, mazgājot grīdas līdz plkst. 14.00, tad paēdot pusdienas un dodas mājup. Toreiz man viņa teica: "Ja tu raudi, tad es tevi varētu aizvest pie tā speciālista, ja tu man iedotu Ls 2." Es no dusmām ieķeros gultas malā, bet savaldījos. 2012. gada ziemas mēnesī nokļuvu Balvu slimnīcā, kur tobrīd remontēja nodaļas. Bija piektdienas diena, ātri mani atveda līdz pusdienlaikam. Atņāca daktere, kura paspāidīja mana vēdera labās puses paribi, no-

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsu labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

zīmēja uz analizēm, vēdera dobuma caurskati un aizgāja. Vakarpusē man pielika sistēmu – it kā pret sāpēm. Ēst nedeļa. Naktī no sestdienas uz svētdienu man palika ļoti slikti. Ap plkst. 1.15 izgāju gaiteni, kur māsiņu posteni dega naktslampiņa. Nezināju, kur viņas guļ. Dzēru zāles, kuras biju ielikusi somiņā mājās. No rīta par to pastāstīju māsiņai. Viņa atbildēja, ka ārsti saņem lielas algas, lai viņi mani arī ārstē. Tomēr viņa par situāciju informēja dežurārstu. Ap plkst. 9.00 atņāca jauns, liels vīrietis, paspāidīja vēderu un pateica, ka visticamāk pie vainas aizkuņģis. Teicu, ka dzēru daudz zāles, bet man ēst nedod. Viņš ar smīnu pateica, lai iedodot cilvēkam paēst, jo es nebiju ēdusi no ceturtdienas, kad vēl biju mājās. Brokastis svētdien iedeļa, bet pusdienas un vakariņas nē. Šķiet, tāpēc, ka pirmdien būšot kuņģa pārbaude.

* Turpinājums 14. lpp.

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Lasītāja piezvanīja uz redakciju, lai izteiktu pārmēru mediķiem: "Dienā, kad ārsti streikoja, manam vīram bija paredzēta vizīte pie urologa daktera Vancāna prakses telpās. Taču atbraucot konstatējām, ka prakse ir ciet. Ja speciālists brauc uz šo praksi, tad tiem, kas uzņem šo ārstu privātparkē, bija pienākums paziņot, ka šī ārsta pieņemšana nenotiks. Tas netika izdarīts."

Īveta Kuģeniece, kura nesen piedalījās Lūgšanu brokastis kultūras centrā "Rekova", dalījās pārdomās par pieredzēto: "Piedalījos pirmo reizi un biju patīkami pārsteigta par visiem

domu graudiem, par šiem cilvēkiem, kuri šeit piedalījās. Šie stāsti mani ļoti uzrunāja. Tiešām nezināju, ko sagaidīt, braucot uz Lūgšanu brokastīm. Te runāja cilvēki ar pieredzi, kuri paši saskārušies ar daudzām dzīves problēmām. Pirmo reizi dzirdēju arī Sergeja Maksimova uzrunu. Tiešām varēja redzēt, ka cilvēks runā no sirds. Šis pasākums bija ļoti vajadzīgs, īpaši tagad, kad sācies Adventes laiks."

Redakcija saņēmusi arī citu cilvēku pozitīvas atsauksmes par Lūgšanu brokastīm. Lai gan savas uzrunas sākumā Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pastāstīja,

ka pirms labdarības pasākuma izsūtīti simtiem ielūgumu, kāda sieviete vēlējas uzzināt, kā var saņemt uzaicinājumu, ja tāds nav saņemts.

S. Maksimovs skaidro, ka parasti uz šiem labdarības pasākumiem aicina liderus un ar uzaicināšanu nodarbojas katra novada pašvaldība atsevišķi. To dara arī draudžu prāvesti. Taču, ja kādam ir ļoti liela vēlēšanās piedalīties, var pieteikties savā pašvaldībā vai draudzē. S. Maksimovs atklāja, ka nākamgad Ziemeļlatgales Lūgšanu brokastis notiks vai nu Balvu, vai Baltinavas, vai Kārsavas novadā. Par to vēl lems.

Vai izdosies glābt bites un lauksaimniekus?

Latvijai jāsavāc seši tūkstoši parakstu

Sākusies Eiropas pilsoņu iniciatīva “Glābiet bites un lauksaimniekus!”. Tās mērķis ir līdz 2035. gadam pakāpeniski izskaust sintētiskos pesticīdus, atbalstīt lauksaimniekus un glābt bites un dabu. Ja līdz nākamā gada septembrim izdosies savākt vienu miljonu parakstu un 7 valstis būs kvalificējušās kā atbalstītājvalstis, Eiropas Komisijai un Parlamentam kampaņas prasības būs jāņem vērā un jāmaina likumdošana.

Šo kampaņu uzsāk 90 organizācijas no 17 Eiropas Savienības valstīm. Latvijā kampaņu atbalsta Ekodizaina kompetences centrs, Latvijas Dabas fonds un Pasaules Dabas fonds. Latvijā pirmie iniciatīvu parakstītāji: TV raidījumu vadītāja Māra Sleja, ārsts Pēteris Apinis, biškopis Jānis Sietiņšons un piecu bērnu mamma Ilze Mežniece.

Laiks strauji iztek

To, ka medus kvalitāte Latvijā ar katru gadu pasliktinās un biškopjiem savu produkciju būs arvien grūtāk pārdot, seminārā Balvos uzsvēra Latvijas Biškopības biedrības konsultants GUNTARS MELNIS. Jādomā par nākotni un pārmaiņām. Arī zinātnieki starptautiskā līmenī jau ilgāku laiku runā un aicina veikt steidzamas pārmaiņas, lai apturētu dabas daudzveidības krāso samazināšanos. Ceturtādaļa Eiropas savvaļas dzīvnieku ir stipri apdraudēti, puse no mūsu dabas teritorijām ir nelabvēlīgā stāvoklī, un to sniegtie ekosistēmas pakalpojumi pasliktinās.

Tikmēr lauksaimnieki ir spiesti sadzīvot ar negodīgām cenām, politiskā atbalsta trūkumu un lielo korporāciju uzstādītajiem spēles noteikumiem. Laika posmā no 2005. līdz

2016. gadam mazo saimniecību skaits Eiropas valstīs samazinājies par četriem miljoniem. Latvijas Dabas fonda lauksaimniecības eksperts ANDREJS BRIEDIS norāda, ka dabas daudzveidības samazināšanos nav iespējams apturēt, nemainot veidu, kā audzē pārtiku. Diemžēl industriālā lauksaimniecība ir atkarīga no pesticīdu izmantošanas un ir viens no būtiskākajiem dabas daudzveidības samazināšanās cēloņiem. Zinātnieki saka, ka laiks, kas mums dots, lai sistēmu mainītu, strauji iztek. Tāpēc ir tik svarīgi, lai lēmumu par pāreju uz dabai draudzīgāku lauksaimniecības modeli pieņemtu visaugstākajā – Eiropas Savienības – līmenī un jaunās sistēmas izveidē iesaistītos katra ES dalībvalsts.

Netic, ka izdosies

Biškopis ar 40 darba gadu pieredzi JĀNIS SIETIŅŠONS saka, ka fakti, ka ar katru gadu straujāk iznīkst bites un dažos reģionos tās ir samazinājušās pat vairāk nekā par 70%, likumdevējus acīmredzot īsti nesatrauc. “Taču mums jāsaprot – iznīcinot kukaiņus, mēs mērķējam paši uz sevi. Mums paliek divas iespējas – vai nu pieļaut, vai nepieļaut šāda scenārija attīstību,” teica biškopis.

Biškope SKAIDRĪTE KAŠA Tilžas pagastā atzīst, ka sen vairs netic nekādiem parakstu vākšanai un iespējai kaut ko mainīt par labu biškopībai: “Mēs esam pārāk siki ražotāji, lai ar mums rēķinātos. Priekšplānā izvirzās un

arī Eiropas atbalsts ir tikai lielražotājiem un viņu centieniem. Varam runāt un vākt parakstus, cik gribam, situāciju tas nespēs mainīt...” Viņa atceras vīra, puķu audzētāja Ērika, pieredzes braucienus uz Holandi 1996. gadā, kad ārzemju kolēģi teikuši, ka Latvijai būs visai maz prieka no Eiropas Savienības un ka ar laiku arī Latvija piedzīvos ievērojamas izmaiņas dabas augu sastāvā un vēl citus sliktumus. Izskatās, ka tas laiks ir pienācis. Tilžas biškopji ir saskārušies ar visai sliktu dravošanas pieredzi, kad bojā aizgāja ievērojams skaits bišu saimju. Patlaban viņiem ir vairāk nekā simts bišu saimes, kas izvietotas vairākās vietās. “Cenšamies bišu stropus izvietot vietās, kur tuvumā nav graudaugu platību lauku, jo tos visizteiktāk ķimizē. Ja tuvākajā apkaimē ir gaļas vai piena lopu saimniecības, situācija ir labāka. Bites, protams, lido dažādos virzienos un arī tālāk par diviem kilometriem. Grūti spriest par mūsu medus kvalitāti, jo ievāktajam medum pasūtām tikai dažas analīzes,” stāsta biteniece.

Visai skeptisks šajā jautājumā ir arī biškopis JĀNIS KUPRIŠS Balvos. Viņš saka: “Tik daudz jau ir runāts par šo tēmu, diskutēts un arī paraksti vākti, ka grūti ticēt pozitīvam iznākumam. Mēs, biškopji, saprotam lietas būtību un uztraucamies, bet

godājamie ministri Briselē dara brīnumu lietas, un tas pats attiecas arī uz mūsu bijušo zemkopības ministru Dūkavu. Runāt viņi runā, bet dara visam pretējo. Lielie lauksaimnieki iestājas par ķīmisko līdzekļu pielietojumu un negrasās to samazināt, jo uzskata, ka bez ķīmijas viņiem nav iespējama ražošana. Ķīmijas radītais kaitējums dabai, augiem, bitēm un galu galā mums pašiem viņus neuztrauc. Sēklas kodina ar briesmīgu ķīmiju, kuras indīgās vielas pēc tam pāriet augā, to savukārt aplido kukaiņi, un pēc tam vielu klātbūtne nonāk arī medū. Tās ir tīras šausmas, kas tagad notiek! Brīnos par mūsu vienu otru lielo lauksaimnieku, kuru slavē un godina, jo viņš izaudzē milzīgas ražas un sējumi ir bez nezālēm. Bet kā tas var būt, ka viņam daļa sējumu ir konvencionālā lauksaimniecība, bet daļa – bioloģiskā. Kā tas iespējams vienā un tajā pašā saimniecībā? Paskatieties, uz āboliem, burkāniem lielveikalu plauktos. Tie ir gludi, spīdīgi, bez neviena tārpa bojājuma. Tātad tārpji augļus un dārzeņus neēd, bet mums tie jāēd. Par sevi teikšu, ka es dārzeņus un augļus izaudzēju pilnīgi bez nekādiem pesticīdiem. Arī mani vecāki un vecvecāki to prata darīt. Vajag katram domāt ar galvu. Mēs taču esam atbildīgi arī par nākamajām paaudzēm, par to, kā dzīvos un kādi būs mūsu mazbērni un viņu bērni.”

Arī Eiropas atbalsts ir tikai lielražotājiem un viņu centieniem. Varam runāt un vākt parakstus, cik gribam, situāciju tas nespēs mainīt...” Viņa atceras vīra, puķu audzētāja Ērika, pieredzes braucienus uz Holandi 1996. gadā, kad ārzemju kolēģi teikuši, ka Latvijai būs visai maz prieka no Eiropas Savienības un ka ar laiku arī Latvija piedzīvos ievērojamas izmaiņas dabas augu sastāvā un vēl citus sliktumus. Izskatās, ka tas laiks ir pienācis. Tilžas biškopji ir saskārušies ar visai sliktu dravošanas pieredzi, kad bojā aizgāja ievērojams skaits bišu saimju. Patlaban viņiem ir vairāk nekā simts bišu saimes, kas izvietotas vairākās vietās. “Cenšamies bišu stropus izvietot vietās, kur tuvumā nav graudaugu platību lauku, jo tos visizteiktāk ķimizē. Ja tuvākajā apkaimē ir gaļas vai piena lopu saimniecības, situācija ir labāka. Bites, protams, lido dažādos virzienos un arī tālāk par diviem kilometriem. Grūti spriest par mūsu medus kvalitāti, jo ievāktajam medum pasūtām tikai dažas analīzes,” stāsta biteniece.

Lāči nāk arvien biežāk un tuvāk

Aicinājumu parakstīties atbalsta biškope TAMĀRA MITJUŠINA Balvos. Viņa skatās raidījumus par pasaules dabas procesiem un klimata pārmaiņu radīto postu un paūz satraukumu, kas sagaidāms nākotnē. Krievijas apgabalos bitēm cenšas nodrošināt labus apstākļus ne peļņas dēļ, bet lai tās vienkārši saglabātu un dzīvotu. “Ir pierādīts, - ja četrus gadus nav bišu, nēnotiek augu apputeksnē-

Šis ir viens no pēdējā laika svarīgākajiem jautājumiem, par ko debatē arī biškopji Balvos. Bitenieci Tamāru Mitjušinu uztrauc fakts, ka no sākotnēji oficiāli reģistrētajiem 150 biškopjiem skaitlis samazinājies līdz 50. Tātad ievērojami samazinājies to medus ražotāju skaits, kuri izpilda pārtikas dienesta kontroles prasības. “Tātad pārējie ir krūmu bitenieki, kuri var darīt, kā vēlas. Turklāt medum ir nokritusi cena, lai arī šūnas ir dārgākas, pietrūkst vaska,” stāsta biškope.

šana, tad paliksim bez pārtikas un aiziesim bojā,” bija viņas atzinums.

Tamāra stāsta par faktiem mūspuses novados, ko uzzinājusi no kolēģiem biškopjiem un medniekiem. Tie ir stāsti par lāčiem, jo šie dzīvnieki, kā pārliecināta biškope, arvien uzstājīgāk ienāk Latvijā un nodara postu biškopju saimniecībās. Šo dzīvnieku demolējumi redzēti Viļakas pusē, Stompakos, Vējāvē, Sitā, Dvorupē, vēl citur. “Tā ka bēda ir ne tikai lielo lauksaimnieku apstrādāto lauku ķīmijas dēļ, bet arī lāču posts, ko nākas piedzīvot biteniekiem un kas acīmredzot vērsīsies plašumā. Viens no pēdējiem stāstiem dzirdēts pavisam nesen, kad Stompaku purvā medību laikā izdzīts vilks, lācis un alnis,” viņa secina.

Mūsu bijušā rajona teritorijā, - uzskata T. Mitjušina, biškopji ar lauksaimniekiem pagaidām sadzīvo visai draudzīgi, lai arī dzirdēti negatīvi piemēri. “Man pašai tuvumā ir prātīgi zemnieki, kuri nedara neko tādu, lai kaitētu bitēm. Pati žēloties nevaru, taču vienam otram ir citādi kaimiņi. Ķīmiju vajadzētu pielietot ļoti akurāti, jo tās iedarbība un sekas ne uzreiz ir redzamas vai jūtamas. Tas, ka bites nenomirst, vēl nav rādītājs,” teic T. Mitjušina.

Viņas pārliecība, ka ir jāmaina sabiedrības attieksme pret bitēm. “Tā ir pasakaina tēma, un par bišu dzīvi un darbību es pati esmu daudz stāstījusi skolēniem un bērnu dārzā vecuma bērniem. Arī pieaugušie lauku tirdziņos nāk un jautā par bitēm un medu, un es labprāt stāstu, ko zinu,” viņa teica.

Aicinājums Eiropas Komisijai izstrādāt priekšlikumus

Lai līdz 2030. gadam pakāpeniski samazinātu sintētisko pesticīdu lietošanu ES lauksaimniecībā par 80%, sākot ar visbīstamākajām vielām, līdz 2035. gadam pilnībā jāatbrīvojas no sintētiskajiem pesticīdiem.

Lai atjaunotu dabiskās ekosistēmas lauksaimniecības platībās, lai tā kļūtu par nozīmīgu virzītāju bioloģiskās daudzveidības atjaunošanā.

Lai veiktu lauksaimniecības reformu, par prioritāti izvirzot maza apjoma, daudzveidīgu

un ilgtspējīgu lauksaimniecību. Atbalstītu agroekoloģiskās un bioloģiskās lauksaimniecības prakšu attīstību, nodrošinot neatkarīgu lauksaimnieku zināšanās balstītu apmācību un pētniecību pesticīdu un ĢMO nesaturošas lauksaimniecības jomā.

Parakstus var iesniegt

✓ Elektroniski kampaņas mājaslapā <https://www.savebeesandfarmers.eu>

✓ Elektroniski Latvijas Dabas fonda un Ekodizaina kompetences centra mājaslapās: www.ldf.lv un ekodizains.org

✓ Papīra parakstu lapās, kuras var saņemt Ekodizaina kompetences centrā Rīgā, Elizabetes ielā 8-4, vai pieprasot pa e-pastu: jana.simanovska@ekodizains.org

✓ Ja Latvijā savāks 6000 iedzīvotāju parakstu, tad Latvija kļūs par vienu no aktivitātes atbalstītājvalstīm. Ja parakstu būs mazāk, parakstus pieskaitīs kopējam parakstu skaitam.

Dabas neatņemama sastāvdaļa

Augkopības jomas speciālisti uzsver, ka bites un citi apputeksnētāji ir neaizvietojami mūsu ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai. Līdz pat vienai trešdaļai pārtikas produkcijas un divām trešdaļām ikdienas augļu un dārzeņu, ko audzējam, apputeksnē bites un citi kukaiņi. Diemžēl kukaiņu pastāvēšanu apdraud pastāvīgs pesticīdu piesārņojums un dzīvotņu zudums industriālās lauksaimniecības dēļ.

Arī laikraksta vairāki uzrunātie biškopji pievienojās uzskatam, ka gan mazo lauku saimniecību, gan savvaļas dzīvnieku straujās lejupslīdes cēlonis ir meklējams pastāvošajā lauksaimniecības un pārtikas ražošanas modelī. Tas lielā mērā šobrīd balstās uz monokultūru lauksaimniecību un sintētisko pesticīdu izmantošanu. Turklāt ES aktīvi finansē šo lauksaimniecības veidu, izmantojot savu pašreizējo agropolitisko programmu un subsīdiju sistēmu, bet tas viss veicina masveida ražošanu, nevis atbalsta mazās saimniecības un videi draudzīgāku saimniekošanu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Bērzkalnē par vienu kuplu ģimeni vairāk

Atbrauca pēc lauku klusuma un miera

Jau pusgadu par bērzkalniešiem sevi sauc kuplā Baranausku ģimene no Rīgas. Viņi paši smaidot teic, esam *svaigi* atbraukuši, tāpēc viss vēl procesā – pamazām apdzīvojam jauno mitekli un mēģinām iekopt savu saimniecību. Astoņus gadus jaunās Leilas, sešgadīgās Efias un dēla Benjamina, kuram ir gads un septiņi mēneši, vecāki BAIBA un RIMANTS BARANAUSKI uz Latgali atceļojuši, būdami īstēni rīdzinieki, kuri tur dzimuši un auguši. Viņi beidzot piepildījuši vienu no saviem sapņiem – dzīvot laukos – un jūtas laimīgi.

Uz Latgali? Uz laukiem?!

Kad Baiba un Rimants radiem un tuvākajiem draugiem pavēstīja par ieceri no Daugmales, kur viņi dzīvoja, pārcelties uz Balvu novada Bērzkalni, pirmā reakcija gandrīz visiem bija vienāda, - uz Latgali? Uz laukiem? Jūs esat traki! “Tas nu ir fakts, ka mūsdienās visi pieraduši, ka jaunās ģimenes, gluži otrādi, raujas uz Rīgu un galvaspilsētas tuvumu, kur ir darbs un lielākas iespējas. Tāpēc sākotnēji vairāk saskārāmies ar kritiku, nevis atbalstu,” apliecina Rimants. Taču, pirms pieņemt gala lēmumu, jaunā ģimene atbrauca un paskatījās īpašumu dabā. Rimants un Baiba atklāj, - viņiem padomā nebija kāda konkrēta vieta Latvijā. Ģimene meklēja īpašumu, kas piesaistītu. Un tādu arī atrada. Te bija māja ar zemi, un vēl viena no vēlmēm, kas ģimenei šķita svarīga, lai tuvumā būtu ūdeņi. Nu viņiem tas viss ir. “Bija tā, ka, pirmoreiz atbraucot un apskatot šo vietu, satummējās tie plusiņi, ko meklējam, un, protams, svarīga bija arī cena. Par Balviem kaut kur bija dzirdēts, bet bijuši nebijām. Tā kopīgi pieņēmām lēmumu pārdot visu, kas mums ir, un pārcelties uz šejieni,” stāsta Rimants.

Atrada to, ko meklēja

“Mūsaprāt, Bērzkalne ir laba atrašanās vieta – neviens netaucē un garām nebraukā. Pilsētā it kā neesam, bet tai pašā laikā piecas minūtes, un esam Balvos. Turklāt tuvumā ir arī slimnīca un veikali. Viss, kas mums vajadzīgs,” apliecina jaunais vīrietis. Jaunā ģimene stāsta, ka viņiem pamazām sāk veidoties arī pirmais paziņu loks - visi pabijuši pagasta pārvaldē, iepazinušies ar bibliotekāri, jo Leilai ļoti patīk lasīt grāmatas. Braukuši pēc zinībām arī uz Lauku atbalsta dienestu Balvos. Baiba un Rimants atzīst, - pamazām sanāk iepazīt vietējos cilvēkus, neskatoties uz to, ka ģimenei svarīgās intereses nav tādas pašas kā lielākajai daļai sabiedrības. “Mēs nemeklējam lielās atpūtas iespējas, par ko ikdienā bieži nākas dzirdēt. Un aridzan izklaides nemeklējam. Taču tas mūs nebūt neapbēdina,” teic Rimants. Viņaprāt, galvenais akcents vienmēr ir un būs ģimene. “Esam kopā un, par laimi, mums ir pietiekami liela ģimene. Ik pa laikam pie bērniem padzīvoties atbrauc vecvecāki, un esmu pārliecināts, ka arī šī paudžu iespēja bagātina mūsu bērnu izaugsmi. Leilai, Efiai un Benjaminam draugi nav tikai bērni, bet arī dažāda vecuma cilvēki. Viņiem ar vecvecākiem ir ko parunāt, ļoti daudz jautības un interešu, un tas tieši bagātina bērna iekšējo pasauli,” ir pārliecināts jaunais vīrietis.

Uz Āfriku devās palīdzēt

Neskaitot ģimenes pārvākšanos no Rīgas piepilsētas uz laukiem, viens no šī gada spilgtākajiem piedzīvojumiem Baranausku ģimenes dzīvē noteikti bija iespaidiem un emocijām bagātais ceļojums uz Āfriku, kur ģimene pavadīja divus mēnešus. Rimants stāsta, ka nokļūšana Āfrikā bija Baibas avāntūra, jo, tieši pateicoties viņai, ģimene iepazinās ar mācītāja ģimeni Kenijā, Eldoretā, pie kuras tad arī visi nolēma doties ciemos. Brauciena mērķis bija ne vien apskatīt šo tālo un eksotisko valsti, bet arī uzlabot mācītāja ģimenes sadzīves apstākļus, lai viņiem būtu iespēja dzīvot labāk un pilnvērtīgāk. Jāteic, ka divu mēnešu laikā Rimants paveica daudz – no impregnētiem balķiem sataisīja žogu, kas tagad neļauj caur pagalmu staigāt dzīvniekiem, uztaisīja āra nojumīti ar vasaras virtuvi, atsevišķu telpu dušai, uzmeistarēja vistu māju, uzcēla jaunu siltumnīcu, ievilkā elektrību labierīcībās un arī turpat pie mājas esošajā baznīcā. Taču arī tas nebūt nav viss. Viens no svētīgākajiem darbiem, ko paveica Rimants, bija 1,5 tonnas litru lielās ūdens mucas ierīkošana, kas tagad ir liels atspaidis ģimenei. Baiba stāsta, ka situācija ar dzeramo ūdeni Āfrikā nav tik laba, kā varētu vēlēties. Pie mācītāja mājas pievilks pilsētas ūdens krāns, no kura ūdens ģimenei pieejams vien 2-3 reizes nedēļā. Pārējās dienās ar ūdeni nodrošina citus apga-

Foto - no personīgā arhīva

Visi kopā ir spēks! Baibas un Rimanta Baranausku ģimenē šis bijis pārmaiņu un krasu dzīves pavērsienu gads. Divus mēnešus pavadījuši Āfrikā, Kenijā, viņi pieņēma lēmumu no Pierīgas pārcelties uz Latgali - Balvu novada Bērzkalnes pagastu. Baiba un Rimants atzīst, - viens no sapņiem tagad piepildīts, jo ģimenei ir savas mājas, savs pķērtis zemes un arī saimniecība, kurā tur cūkas, aitas, kazas un trušus.

bala iedzīvotājus. “Zinot to, Rimantam ienāca prātā uzstādīt ūdens tanku ar lielu ietilpību. Rezultātā dienās, kad pilsētas ūdens nav pieejams, ģimenei tas tiek nodrošināts no ūdens tvertnes, kurā ūdens pildās pa nakti, jo tad tam ir lielāks spiediens,” skaidro Baiba. Viņa atzīst, - pirmajās dienās pēc ierašanās Eldoretā, redzot sadzīves apstākļus ar āra tualeti, āra dušu un luktuŗiņiem, jo elektrības nebija, pārņēma neliela panika un izmisums: “Šķita, ārpriests, kā es te dzīvošu, ko divus mēnešus darišu. Taču drīz vien manas domas mainījās, jo viss izvērtās labāk, nekā domājām.”

No komforta zonas izkāpa vairākkārt

Tagad, kad svelmainās Āfrikas piedzīvojums jau aiz muguras, Baiba un Rimants atzīst, - tas bija tā vērts! “Gribu arī citus iedrošināt jauties sapņiem, piedzīvojumiem, izaicinājumiem, jo, neskatoties uz to, ka, dzīvojot Eldoretā, saindējos ar pārtiku, bet Leila un Benjamins izslimoja malāriju, šis ceļojums noteikti paliks atmiņā uz mūžu,” apliecina jaunā sieviete. Jā, viņa piekrit, ka, atrodoties Āfrikā, visiem nācās ne reizi vien izkāpt no savas komforta zonas, taču tas mudināja paskatīties uz dzīvi citām acīm. “Sākumā mazliet biedēja rasisms, jo jebkurā vietā, kur gājām, tikām pamanīti. Visur sauca nopakaļ, gribēja pieskarties un pataustīt matus. Āfrikā valda uzskats, - ja tu esi balts, tas nozīmē, ka tev ir pilnas kabatas ar naudu. Tādēļ visi, kuriem tās trūkst, mēģina pierunāt padalīties. Taču pie tā visa var pierast, tāpat kā pie saimnieciskajām lietām. Atceros, kā sēdēju uz mājas lieveniņa un berzu savus apavus. Bija prieks par dzīvi. Ikdienā, mājās Latvijā, par to neaizdomājos, jo biju norūpējies par lietām, kas Āfrikā šķita nesvarīgas,” skaidro Baiba. Viņa ar vīru priecājas par mācītāja ģimeni, kura izrādīja viesmīlību, sniedza mīlestību un ļāva apmainīties ar pieredzi. “Mēs patiešām dzīvojam divās dažādās pasaulēs. Ģimenēm Āfrikā nav ar mantām pārbāztu mājokļu, kā tas ir pie mums. Neskaitot gultas, istabā ir viena mēbele – sekcijas skapis traukiem un ēdiena krājumiem. Viņiem nav ne ledusskapja, ne veļasmašīnas, ne kādu citu *ekstru*, taču, neskatoties uz to, cilvēki tur ir laimīgi, daudz smaida un izbauda katru dienu. Tas ir tas,

ko mēs varam mācīties - nedomāt tik daudz par mantām, bet par dzīvi kā vērtību,” apliecina Baiba. Savukārt Rimants redzot, kā Āfrikā cilvēki dzīvo un pastāv gandrīz vai uz nulles līmeņa, sapratīs, ka tik daudz kas mūsu dzīvē ir nevajadzīgs un tik daudz ko darām velti: “Minēšu tikai vienu piemēru. Dzīvojot Daugmalē, mums bija 5 tūkstošus eiro vērtas virtuves iekārta, bet tagad, atbraucot uz Bērzkalni, nopirkām lietotu pa 200 eiro. Un ziniet, ko? Lietotā virtuves iekārta funkcijas pilda tās pašas, un nav tā, ka mēs tagad būtu nelaimīgāki un mums kaut kā trūktu. Lūk, kur tā atšķirība.”

Būt kopā ar sievu un darīt - milzīga svētība

Pusgada laikā, kopš Baranausku ģimene pārcēlusies uz dzīvi Bērzkalnē, viņi jau paspējuši novērtēt priekšrocības, ko sniedz lauku vide, un saka paldies Dievam par iespēju būt šeit. Pirms kāda laika Rimantam atmiņā atausa kāda veca filma, kurā viņš izdzirdēja frāzi, ka cilvēks bez savas zemes ir kā cilvēks bez dvēseles. Tā lika aizdomāties. “Sākotnēji cilvēks bija radīts, lai rūpētos par zemi un radību. Es pats esmu visādu darbus darijis, bijis arī uzņēmējs un septiņus gadus motokluba biedrs. Tas ir tāds cilvēka kārtējais nepiepildāmais lodziņš - kad tev trūkst Dieva, tu mēģini sevi apliecināt visās iespējamajās lietās. Un tikai beigās saproti, kas ir tas, kā trūkst,” secina Rimants. Viņš ir pārliecināts, - kamēr ir iespēja čubināt savu zemi, mācīt to darīt bērniem, ģimene to darīs, jo lauku vide dod mieru un piepilda. “Sievā var aiziet mierīgi parūšināties pa zemi, bet es varu nostāties ārā un stundām ilgi vienkārši skatīties uz aītām. Tas reizē ir arī radošs process, kura laikā rodas idejas un iedvesma jauniem darbiem. Par to visu domājot, saprotu, cik labi, ka mūsu bērniem tagad ir iespēja izbaidīt visu četru gadalaiku priekus, cik labi, ka Bībelē rakstītais sāk iedzīvoties dzīvē, jo kopā ar sievu daudz lietas varam darīt kopā. Un tā ir milzīga svētība, jo tad, kad kaut ko darām kopā, viss sekmējas, veicas, un mūsu darbam aug pievienotā vērtība,” teic Rimants. Viņš priecājas, ka savs kaktiņš, savs stūritis zemes nu ir atrasts, tagad atliek vien audzināt nākamo “Liepu” saimnieku Benjaminu un abas meitas.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Mājmācība arī pie mums

Kad skolotāji ir vecāki

Lai gan vairums Latvijas bērnu apmeklē kādu no vispārīzglītojošajām skolām, ir arī skolēni, kuri izglītojas mājās apstākļos. Iemesli tam var būt dažādi – veselības stāvoklis, vecāku bažas par bērnu psiholoģisko gatavību vai arī vēlme piedāvāt alternatīvu izglītības veidu. Atbilstoši mūsu valsts normatīvajiem aktiem, bērnu mājās var mācīt gan skolotāji, gan arī paši vecāki. Un viens no izglītības ieguves veidiem, ko atļauts īstenot Latvijā, ir mājmācība. To kā sava bērna izglītošanas formu izvēlējušies arī jaunie Bērzkalnes pagasta iedzīvotāji – BAIBA un RIMANTS BARANAUSKI no Rīgas. Viņu meitas Leilas skološanās mājās ir pirmā mājmācības pieredze Balvu pamatskolas pedagogiem un novada izglītības pārvaldei.

Daudzi droši vien jautās, kas tā tāda mājmācība? Izglītības likumā par šo mācību formu gandrīz nekas nav teikts – tik vien kā minēta izglītība ģimenē, kas atbilst mājmācībai. Taču mājmācība ir mācību forma, kurā bērna ģimene uzņemas atbildību un pati izglīto bērnu, vadoties pēc valsts izglītības standarta vadlīnijām. Savukārt mājamācība ir mācību forma, kurā skolotājs nāk uz mājām un apmāca ilgstoši slimojošu bērnu.

Balvu pamatskolas 2.d klases skolniece Leila Baranauskas vecākiem doma par mājmācību atnāca pēc tam, kad ģimene palika ticīga – tas bija kā mudinājums pārstāt skriet bezjēdzīgā skrējienā ar biznesu un mūžīgo naudas pelnišanu. No tā arī izrietēja vēlme pašiem audzināt savus bērnus, jo, viņuprāt, tā ir primāra vecāku atbildība. Taču, kā stāsta Baiba, pats pirmsākums mājmācībai meklējams faktā, ka ģimene vairāk nekā 10 gadus nodzīvoja Norvēģijā, kur arī dzimuši visi bērni – 8 gadus jaunā Leila, Efa, kurai ir 6 gadi, un mazais brālis Benjamins, kuram ir gads un septiņi mēneši. “Norvēģijā izglītības sistēma ir interesanta, tādēļ, lai mums nebūtu saskares ar visām birokrātijas iestādēm, nolēmām nokārtot Leilai mājmācību Latvijā. Pārcēlāmies no Norvēģijas atpakaļ uz Latviju. Sākumā meita oficiāli skaitījās audzēkne pirmsskolas izglītības iestādē, bet faktiski bērnu dārzu neapmeklēja un mēs nodarbojāmies mājās,” skaidro Baiba.

Jaunie vecāki stāsta par ASV veiktajiem pētījumiem, kuros secināts, ka, piemēram, mājās skolotiem un audzinātiem bērniem ir daudz mazākas problēmas ar uzvedību, disciplīnu un daudzām citām lietām. “Zinām, ka mūsu sabiedrībā mājmācībai ir daudz pretinieku un šajā jautājumā vērojama neizpratne, bet mums ar to iepriekš nav bijusi pieredze. Taču, neskatoties uz to, mēs labāk izvēlamies bērnu mācīt pašiem, nevis laist skolā. Turklāt Bībele saka, – bērns ir svētība. Savā dzīvē esmu piedzīvojis daudzus gadus bez Dieva, līdz ar to vienubrīd uzskatīju, ka bērni ir apgrūtinājums. Šobrīd prioritātes šajā ziņā pamainījušās, un tikai tagad esmu sācis viņus iepazīt pa īstam,” teic Rimants.

Zvans uz stundu mājās neskan

Kā mājmācība notiek praktiski? Leilas apmācība pakārtota ģimenes kopējai kārtībai un atkarīga arī no konkrētās dienas plāniem. Ja ārā sliktāks laiks un mazāk ko darīt, vecāki var veltīt vairāk laika mācībām. Parasti tas notiek tā – no rīta ģimene apsēžas pie galda un visi kopā apspriež, ko tajā dienā mācīsies un darīs. “Mums nav stundu saraksta un strikta dalījuma, ka šodien jāapgūst viena viela, rītdien – otra. Izrunājam, uz ko koncentrēsimies, un par apgūstamo vielu mēģinām uzdot pēc iespējas konkrētākus jautājumus, lai Leila padomā, kas tas tāds ir, kāpēc to vajag, no kā tas sastāv,” stāsta Rimants. Laika gaitā ģimenē izveidojies arī mācību priekšmetu sadalījums. Piemēram, Baiba atbildīga par latviešu valodas mācīšanu, Rimants – par matemātiku, pārējos priekšmetus vecāki māca kopā. “Leilai ir

Jaunākās ziņas no Baldones draudzenes. Astoņgadīgās Leilas mamma Baiba stāsta, ka viens ļoti labs veids, kā attīstīt un pilnveidot bērna lasīšanas un rakstīšanas prasmi, ir vēstuļu rakstīšana ar roku. Leila regulāri sarakstās ar savu draudzeni un ar nepacietību gaida katru viņas vēstuli.

dabīga interese par lasīšanu, tāpēc bieži vien mājās ir klusums, jo viņa sēž un lasa grāmatas. Latviešu valodā viņai uzdošu uzdevumus no mācību grāmatas, jo sekoju līdzī e-klasei, darba lapās Leila izpilda gramatikas uzdevumus un trenējas glītrakstīšanā. Vēl viena laba pieredze, kas meitai lieti noder, ir sarakste vēstulēs ar Baldonē palikušo draudzeni. Pie mājām uzlikām pastkastīti, un tagad viņas sarakstās ar roku rakstītās vēstulēs, kas mūsdienās kļuvusi par absolūti nepopulāru lietu,” stāsta Baiba. Taču nav arī tā, ka meitenes būtu izolētas no savu vienaudžu un citu bērnu sabiedrības. Teju katru pēcpusdienu Leila un Efa dodas uz Balviem, jo apmeklē Balvu peldbaseinu, iet mūzikas un mākslas skolā, kā arī apmeklē sporta deju pulciņu.

Grūtākais – pārkāpt pāri rāmjiem

Likums nenosaka vecākiem iegūt speciālu pedagoģisko izglītību, lai viņiem būtu tiesības pašiem skolot savus bērnus. Šādas izglītības nav ne Baibai, nedz arī viņas vīram, taču tas nebūt nav šķērslis Leilai nodrošināt kvalitatīvu izglītību. Rimants atzīst, ka sākotnēji pats grūtākais bija pārkāpt pāri rāmjiem. “Jau kopš bērnu dārzā visi stāsta par to, kā tev nav, kā tev trūkst, kā ir jābūt un kā ir pareizi. Un beigās ir tā, ka cilvēks ir ierobežots savā domāšanā un ielikts standarta rāmjos. Arī mums sākumā vislielākās bailes bija par to, kā spēsim tikt galā, ko vispār varēsim iemācīt,” atzīst Rimants. Viņam piekrit arī Baiba, kura atminas, ka pirmajā brīdī uz to visu skatījās skeptiski. Taču Rimants spēja izskaidrot daudzus aspektus, tai skaitā ieguvumus no mājmācības, viņi abi skatījās izzinošus video par šo tēmu, un tajos izskanēja daudzi fakti, pret kuriem Baibai nebija argumentu, ko iebilst. Tagad viņi ar pārliecību teic, ka patiesībā mājmācībā nekā briesmīga nav. “Cilvēkam jāapzinās, ka, lai mācītos, viņam neviens nav vajadzīgs. Tas ir tas, ko Leilai mēģinām parādīt un izstāstīt. Arī Efa bērnu dārzā neiet, mēs viņu no turienes izņēmām. Viņa redz, kā mācās māsa, un labprāt dara to pašu,” secina Rimants. Viņš ir pārliecināts par kādu dzīves īstenību: kad bērns ir kopā ar vienaudžiem, viņš mācās no citiem bērniem. Savukārt, esot ar pieaugušajiem, bērns mācās no viņiem.

Te es dzīvoju! Sešgadīgā Efa ar interesi vēro lielās māsas Leilas apmācību procesu mājās un labprāt pamācās arī pati. Visticamāk, arī viņas skolotāji pamatskolas posmā būs mamma un tētis.

Noskaņoti cerīgi

Mājmācībā vecāki bērnam sniedz izglītības pakalpojumu, savukārt skola atbalsta ar konsultācijām vai metodiskajiem materiāliem. Leila reizi mēnesī iet uz pārbaudes darbiem Balvu pamatskolā, un pagaidām viņai ar mācībām viss ir vislabākajā kārtībā. “Protams, tas ir pats sākums, un mēs nezinām, kā ies tālāk, taču esam cerīgi noskaņoti un gribam turpināt. Dzīvojam pēc sava ritma, viens otram palīdzam, veltām laiku, kopā atpūšamies un strādājam. Pētījumi liecina, ka bērni tomēr vislabāk progresē tad, ja viņiem pašiem ļauj izvēlēties, ko mācīties. Turklāt bērni, kuri neiet skolā, nezaudē zinātkāri un interesi, viņi nav jāpiespiež mācīties. Un vecāku pienākums ir nodrošināt viņus ar informāciju un mācību līdzekļiem. Šobrīd Leila mācās 2.klasē, taču angļu valodā jau apgūst 3.klases vielu. Taču nav arī tā, ka viss ir tik vienkārši. Leila tomēr ir bērns, kurai reizēm ir savi ‘negribu’. Tad mums, vecākiem, uz mācībām ir jāuzstāj,” skaidro Baiba.

Būdam trīs bērnu mamma, viņa uzskata, ka pats nepareizākais, ko vecāki dara, ir jau kopš mazām dienām sūtīt savas atvases projām no mājām – uz bērnu dārzu, uz skolu. “Mūsu bērnus audzina kāds cits, viņi iegūst informāciju no apkārtnes pasaules, bet tieši šajā vecumā bērniem psihe ir tik jutīga, ka viņi visu uzņem kā sūkļi. Bet mums ir tā svētība savas atvases pasargāt un mācīt to, kas, mūsaprāt, ir pats svarīgākais šajā posmā,” uzskata jaunā sieviete. Tai pat laikā viņa atzīst, ka ir situācijas, kad vecākiem nav izvēles, viņiem jāstrādā un jāpelna nauda. Par laimi, Baranausku ģimenei ir izdevība audzināt savus bērnus pašiem, par ko viņi ir bezgala pateicīgi. Rimants šobrīd atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, savukārt Baiba ir mājsaimniece.

Trīs bērnu vecāki ir pārliecināti, – ja nebūtu pretimnākšanas un sapratnes no Balvu pamatskolas puses, nāktos mājmācības iespēju meklēt citur. Taču, par laimi, tas nebija vajadzīgs. “Pedagogu un skolas vadības atbalsts mums ir kā iedrošinājums turpināt un neapstāties. Mēs visi zinām, ka katrs bērns ir tik dažāds un neviens no viņiem nav līdzīgs. Taču skolā visus māca vienādi, neskatoties uz katra īpatnībām un vajadzībām. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ gribam iet savu ceļu. Pagaidām mums viss izdodas, ar tādu domu arī dzīvosim un mācīsimies tālāk,” cerīgi teic Baiba un Rimants Baranauski no Bērzkalnes.

Ko domājat par mājmācību?

INTA KAĻVA, Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja: –Šobrīd ir 21.gadsimts, un es gribu teikt, ka mājmācība nav nekas tāds, kas būtu ienācis kā kaut kas jauns un neredzēts. Vecāki jūtas tik stipri, ka izmanto iespēju savam bērnam nepieciešamās zināšanas sniegt pašiem. Viņi uzskata, ka ģimenē tas izdarāms veiksmīgāk, nekā skolā. Līdz ar to skolēns mācās mājās, bet pēc iepriekš noteikta grafika uz skolu nāk uz konsultācijām un ieskaitēm. Šis mums ir pirmais gadījums novadā, ka vecāki pieprasa mājmācību, kas mūsu valstī pēc likumdošanas pieļaujama līdz 6.klasei. Šajā gadījumā vecāki lielā mērā uzņemas atbildību par sava bērna mācību procesu, bet sava nozīme, protams, ir arī skolai. Būtībā uz bērnu, kurš mācās mājmācībā, attiecas tie paši noteikumi, kas uz skolēnu, kurš mācās skolā – viņš kārto ieskaites, eksāmenus, ir tāds pats skolēns kā visi citi. Tikai atšķirība tā, ka mājmācībā bērns mācās mājās un viņu māca vecāki, bet sasniegumus kontrolē skola.

LARISA KRISTOPANOVA, Balvu pamatskolas direktore: –Šis ir pirmais mājmācības gadījums mūsu skolā, kas ir jauns izaicinājums un jauna pieredze, kas šobrīd ir ļoti veiksmīga. Izstrādājam savu kārtību, par kuru ar vecākiem vienojamies. Leila reizi mēnesī nāk uz skolu, kopā ar viņu, skolotājiem un vecākiem izanalizējam, pārrunājam pārbaudes darbus, sarunājam, pie kā vēl jāpiestrādā. Manuprāt, tas viss notiek ļoti veiksmīgi, jo meitenei ir iespēja nākt uz skolu un to viņa arī dara. Leila ir ļoti draudzīga ar savu klases kolektīvu, apmeklē pasākumus, daudz lasa bērnu grāmatas angļu valodā. Šobrīd viņa jau lasa 3.klases vielu, un tas noteikti ir nevis skolas, bet pašu vecāku nopelns. Janvāra sākumā atkal tiksimies ar ģimeni un pārrunāsim, kā pirmajā semestrī klājies. Katrā ziņā šī ir interesanta un vērtīga pieredze arī mūsu skolas pedagogiem.

Kopā esam spēks!

MAF
Mediju atbalsta fonds
"Projektu finansē/
līdzfinansē Mediju atbalsta
fonds no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem"

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs pusgadu īsteno projektu "Latviet's esmu, latviet's būšu, latviet's mūžam palikšu" - septiņās publikācijās - lielumos veidosim sabiedriski nozīmīgu publikāciju sēriju, kurā atspoguļosim no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju (diasporas) saikni ar Latviju, viņu piederības sajūtu Latvijai, kā arī pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē. Tāpat meklēsim atbildes uz jautājumiem, kā stiprināt saikni ar dzimto pusi, cik viegli vai grūti to izdarīt.

Uz Kanādu aizved vēlme izskolot bērnus

Šobrīd **ANDREJAM GUSAKOVAM** ir 52 gadi. Viņš ar ģimeni dzīvo un strādā Kanādas pilsētā Kalgari, ir drošības un videonovērošanas sistēmu projektu vadītājs. Daudz ceļo, jo uzņēmums strādā ar projektiem, kas atrodas trīs provincēs - Albertā, Saskačevanā un Britu Kolumbijā.

Latvijā nebija pieprasījuma

Balvenietim Andrejam Gusakovam pirmā izglītība ir drošības sistēmu inženieris. "Izglītību ieguva Kaļiņingradas militārajā skolā kā Latvijas mazākumtautības pārstāvis. 1990.gadā pēc izglītības iegūšanas atgriezās Latvijā. Diemžēl militārajam speciālistam Latvijā nebija darba. Ilgu laiku strādāju privātos uzņēmumos par drošības sistēmu inženieri," stāsta Andrejs. 2008.gadā viņš ieguva otro izglītību - biznesa administrēšanas maģistra grādu RSEBAA un pirms pārcelšanās uz Kanādu strādāja Swedbankā par tehnisko ekspertu.

Visai ģimenei - divas pilsonības

Gusakovu ģimene uz Kanādu pārcēlās 2013.gadā. "Tā bija oficiāla imigrācija, aizpildot visus attiecīgos dokumentus, nokārtojot angļu valodu un veicot intervijas ar imigrācijas darbiniekiem. Process aizņēma apmēram gadu. Mēs ieobraucām valstī kā Kanādas pastāvīgie iedzīvotāji ar visām attiecīgajām tiesībām. Šogad visi ģimenes locekļi saņēma Kanādas pilsonību. Tagad mums ir divas pilsonības - Kanādas un Latvijas," saka Andrejs. Viņš atzīst, ka pirms tik svarīga lēmuma pieņemšanas viņi bija vidusmēra Latvijas ģimene - Latvijas pilsoņi, kuri brīvi pārvalda gan latviešu, gan krievu valodu, ar vidējiem materiāliem ienākumiem. "Mans dēls tikko bija pabeidzis tehnisko universitāti, iegūstot inženierzinātņu bakalaura grādu elektrotehnikā. Viņš plānoja turpināt studijas maģistrantūrā un doktorantūrā, jo vienmēr sapņoja par nopietnu zinātnisku pētījumu veikšanu. Meita bija skolniece, mācījās 9. klasē," atceras Andrejs. Tad abi bērni izteica vēlēšanos turpināt izglītību ārzemēs, bet ģimenei nebija iespēju apmaksāt gan mācību maksu, gan vienlaikus viņus ārzemēs uzturēt. "Droši vien savā veidā esam *traki* vecāki, jo ar sievu Jeļenu nolēmām atbalstīt bērnus viņu lēmumā. Jau bijām dzirdējuši, cik grūti ārzemju studentiem ir gan finansiāli, gan morāli, nemaz nerunājot par dzīves apstākļiem. Tāpēc apceļojām vairākas valstis, apmeklējām universitātes, runājām ar studentiem no Latvijas. Braucienu rezultātā nolēmām, ka jābrauc kopā ar visu ģimeni, jo tas ļaus bērniem turpināt izglītību, - palīdzēs viņiem piepildīt savus sapņus," pārliecināti stāsta Andrejs. Viņa profesija un angļu valodas zināšanas deva iespēju atrast darbu jebkurā angļiski runājošā valstī. Taču bija jāizdara izvēle. "Izvēlējamies Kanādu ar tās augsto izglītības līmeni un universitātēm, kas bija starp labākajām universitātēm pasaulē. Turklāt ar pieejamu imigrācijas programmu, kas ļāva pārcelties uz Kanādu. Apmēram gadu vēlāk, 45 gadu vecumā, es ar ģimeni pārcēlos uz Kanādu. Pirmā pilsēta, kurā ieradāmies, bija Vinipega. Tieši Vinipegā pirms gada notika tikšanās ar imigrācijas darbiniekiem, un šī braucienu laikā es parakstīju darba līgumu ar Kanādas uzņēmumu. Pēc 1,5 gadiem saņēmu labāku piedāvājumu, un mēs pārcēlāmies uz Kalgari, kur tagad dzīvojam," atmiņās dalās Andrejs.

Pilsētā sadzīvo 150 tautības

Andrejs stāsta, ka, atšķirībā no Eiropas, Kanādu var saukt par multikulturālu paraugu. "Mēs dzīvojam Kanādā vairāk nekā 6 gadus un joprojām brīnāmies, kā vienā pilsētā mierīgi sadzīvo vairāk nekā 150 tautības. Dzīvojot Kanādā, cilvēks jūtas kā pasaules pilsonis," saka Andrejs un atklāj dažus multikulturālisma piemērus ikdienas dzīvē. Cilvēki parasti izvēlas dzīvesvietu pēc principa, lai ir tuvāk darbam vai skolai. Attiecīgi kaimiņi var būt ķīnieši, briti, spāņi vai jebkuras tautības cilvēki. Dodoties pastaigā, jābūt gatavam sveicināties ar visiem, kurus

satiek. Protams, staigājot pilsētas centrā, neviens nevienu nesveicina. Bet tur, kur dzīvo, ierasts sveicināt vienu otru. Vēl piemērs: Kanādā pieņemts, ka viens un tas pats autobusa vadītājs brauc pa to pašu maršrutu vienā un tajā pašā laikā. "Mana sieva katru dienu devās ar autobusu uz valodu skolu. Autobusa šoferis, sieviete, pierada, ka viņa vienmēr brauc šajā laikā un no šīs pieturvietas. Brīdī, kad mēs pārcēlāmies pāris pieturas tālāk un sieva iekāpa autobusā citā vietā, autobusa vadītāja pateica, ka viņu tas ļoti uztrauc, - varbūt mana sieva nokavēja autobusu? Viņa šoferi mierināja sakot, ka mēs tikai mainījām dzīvesvietu un tagad vienmēr brauks no šīs pieturas. Tā ir pilnīgi normāla situācija Kanādā. Piemēram, ja sieviete viena pati brauc ar autobusu mājās pēc pulksten 19, viņa var lūgt vadītāju apturēt autobusu starp pieturām, ja tas ir tuvāk mājai. Drošība ir pirmajā vietā!" prieku par šo faktu pauž Andrejs.

Lai bērni neaizmirst dzimto valodu

Katrā Kalgari pilsētas apgabalā ir sava kopiena, kura organizē dažādus pasākumus, rīko konkursus. Piemēram, Ziemassvētkos visskaistāk izrotāt ielu, ziemā izveido slidotavas, izdod mēneša žurnālu. Pilsētā darbojas daudz un dažādas nacionālās kopienas, kuras cenšas cilvēkus apvienot pēc nacionālās piederības un, ja nepieciešams, finansiāli palīdz tautiešiem, palīdz ar juridiskajām konsultācijām. Kopienas atver bērnu dārzus, sporta sekcijas, izdod laikrakstus un žurnālus dzimtajā valodā, lai bērni to neaizmirstu. "Reiz mēs apmeklējām Filipīnu Jauno gadu, ko organizēja ukraiņu kopiena. Katru gadu Kalgari notiek desmitiem dažādu nacionālo festivālu - Ukrainas, Japānas, Brazīlijas, Latīņamerikas, Japānas un citu valstu. Sabiedrība kopumā ļoti negatīvi vērtē jebkādu nacionālu agresiju. Jebkāda veida diskriminācija ir aizliegta, ja ko pārkāpj, vainīgajam piemēro kriminālvajāšanu," zina stāstīt Andrejs. Viņam lūdza tikties ar slaveniem Kanādas māksliniekiem mājās drošības jautājumos. "Kad ieradās pie viņiem, pirmais, ko ieraudzīju, bija austās gultas pārklāji, kādus darina tikai Latgalē. Pamanot manu interesi, mājas saimniece teica, ka viņas 90-gadīgā vecmāmiņa ļoti sen ar to ieradās Kanādā un ir no Viļakas," interesantu faktu atklāj Andrejs piebilstot, ka par Kanādu var runāt daudz vairāk. Jo vāveres šeit ir melnas, pagalmos nav klaiņojošo kaķu un suņu, bet skraida zaķi un briēži.

Dēla un meitas sapņi piepildījās

Andreja dēls, kuram dots tāds pats vārds kā tēvam, dzimis Balvos, bet, kad viņam bija divi gadi, ģimene pārcēlās uz Rīgu. Taču vidusskolu viņš pabeidza Balvos, un tas bija pēdējais Balvu 2.vidusskolas izlaidums. "Mana dēla sapnis piepildījās. Kanādā viņš izvēlējās sev jaunu virzienu - datorzinātnes. Pirms diviem gadiem ieguva otro bakalaura grādu datorzinātnēs. Pašlaik viņš ir maģistrants un lasa lekcijas Kalgari universitātē. Šogad decembrī viņš saņēms maģistra diplomu un no nākamā gada janvāra uzsāks studijas doktorantūrā. Studijas maģistrantūrā un doktorantūrā atšķiras no līdzīgām apmācībām Latvijā. Kanādā tas ir pilnvērtīgs darbs pētniecības centros, mācot un piedaloties starptautiskās zinātniskajās konferencēs, publicējot zinātniskos rakstus. Universitāte maksā pilnu algu absolventiem un doktorantiem, un tas ļauj apmaksāt studijas universitātē, kā arī irēt dzīvokli un atļauties visu nepieciešamo," gandarīts par dēla izvēli ir tēvs. Meitai Diānai ir 22 gadi. Viņa vidusskolu pabeidza jau Kanādā. Pēc tās absolvēšanas Diāna iestājās Athabascas universitātē, studē bērnu psiholoģiju. Nākamgad viņa iegūs bakalaura grādu un plāno turpināt studijas maģistrantūrā. Psihologa profesija būtiski atšķiras no līdzīgas profesijas Latvijā. Kanādā nav nodalīta psiholoģija, medicīniskā psiholoģija vai psihiatrija. Psihologs Kanādā diagnosticē, ārstē un strādā slimnīcās. "Jūs varat iegūt licenci un strādāt par psihologu Kanādā tikai pēc doktora grāda iegūšanas," piebilst tēvs neslēpjot, ka Kanādā par mācībām ir jāmaksā. Universitāte maksā algu studentiem, kuri studē maģistrantūras un dokto-

Andrejs Gusakovs kopā ar dēlu (arī Andreju) brīvajā laikā daudz ceļo. Andrejs nezina, cik ilgi paliks dzīvot un strādāt Kanādā, taču atzīst, ka Latvijā iespējams atgriezties vienmēr. Latviju un savus mīļos cilvēkus viņš cenšas apciemot ik gadu.

rantūras studijās, bet par bakalaura grāda iegūšanu un studiju apmaksu jādomā pašiem studentiem. Protams, viņiem ir pieejams bezprocentu aizdevums un visa veida dotācijas.

Valodas apmācību apmaksā valsts

Bērni Kanādā sāk strādāt jau vidusskolā, bet oficiāli viņi var sākt strādāt no 12 gadu vecuma. Pārsteidzošākais ir tas, ka viņus tiešām pieņem darbā. Biežāk dažas stundas nedēļā, piemēram, četras stundas sestdienās vai četras stundas vakarā pēc skolas. Meita Diāna sāka strādāt 17 gadu vecumā kā pārdevēja "Hudson's Bay" veikalā. Tas ir sens Kanādas uzņēmums, kas pieņem darbā, ja darbinieks zina vairākas svešvalodas. Tagad viņa strādā lielākajā Ziemeļamerikas mazumtirdzniecības ķēdē "Wall-Mart" par klientu apkalpošanas vadītāju. Sieva Jeļena absolvējusi Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas nodaļu, iegūstot vēstures un socioloģijas grādu. "Viņai bija grūtāk pielāgoties dzīvei citā valstī, jo, atšķirībā no citiem ģimenes locekļiem, ierodoties Kanādā, viņa nerunāja angļiski. Kanāda ir imigrantu valsts, un daudziem imigrantiem ir vājas zināšanas daudzās jomās. Tāpēc Kanādā pastāv valsts organizācija ar nosaukumu "Start", kas palīdz imigrantiem tikt galā ar 'jaunas dzīves niansēm'. Tieši šī organizācija manai sievai nodrošināja bezmaksas tulkotāju, kurš mēnesi pavadīja viņu uz dažādiem semināriem, lekcijām, tikšanās ar valdības ierēdņiem, kuri stāstīja, kurp doties noteiktos gadījumos, stāstīja par nodokļu sistēmu, kā iegūt darbu, kā ģērbties ziemā un daudz ko citu. Ticiet man, šī informācija izrādījās ļoti noderīga, it īpaši, kad pirmajā ziemā temperatūra nokrita līdz -50°C," pastāsta Andrejs piebilstot, ka Kanādā bērni apmeklē skolu līdz pat -47°C. Tagad viņi dzīvo Kalgari, un šeit ziemā temperatūra reti ir zem -30°C. Tulks palīdzēja Andreja sievai atrast arī labu angļu valodas programmu un reģistrēties valodu skolā. Kanādā angļu valodas apmācību apmaksā valsts. Cilvēks var izvēlēties apmācības veidu - pilnu dienu, vairākas stundas dienā, vairākas stundas nedēļā vai tikai sestdienās. Pastāv diezgan plaša izglītības iestāžu tīkls katrā pilsētā, kas parasti atrodas un darbojas uz koledžu bāzes. "Sievā izvēlējās pilnu mācību dienu - nodarbības ik dienu pa 6 stundām, izņemot sestdienas un svētdienas. Pēc četriem mēnešiem viņas angļu valodas zināšanas bija pietiekamas, lai pastāvīgi dzīvotu Kanādā, taču viņa valodu mācījās vēl divus gadus. Katrs cilvēks pats nosaka, kad viņš vēlas pārtraukt savu izglītību un kāds līmenis viņam pietiekams, kā arī jebkurā laikā var mainīt apmācības formu. Kanādas valodu apguves sistēmu nosaka līmeņi no 0 līdz 12, un valodu skolas nodrošina bezmaksas valodu apmācību līdz 8.līmenim. Tas ir uzņemšanas valodas līmenis koledžā vai universitātē. Tomēr, lai iestātos universitātē, būs jāpierāda savas zināšanas, nokārtojot IELTS eksāmenu (starptautiski atzīts eksāmens jau vairāk nekā 27 gadus, ir lielākais un populārākais angļu valodas eksāmens pasaulē). Šobrīd sieva ir mājsaimniece un viņa jūtas ērti angļiski runājošā vidē," paskaidro Andrejs Gusakovs.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
- 6.00 "LR valsts himna".
- 6.03 "Čučumuizā".
- 7.00 "Animācijas filmas".
- 9.00 "Kas te? Es te!". Atk.
- 9.30 "Vēstule Ziemassvētku vecītim. Tutas līetas". Raidījums bērniem.
- 9.40 "Animācijas filma".
- 10.05 "Lācītis Bo 2". Raidījums bērniem.
- 10.15 "Lūkass un pārējie". Seriāls.
- 10.35 "Galdiņ, klājies!" Pasaku filma.

- 11.40 "Mēs ar brāli - kolosāli!"
- 12.00 "Dievkalpojums Baltezerā ev.lut. baznīcā". Tiesraide.
- 13.00 "Saknes debesis".
- 13.30 "Spēks pateikt Nē!". Islimu cikls.
- 14.00 "Kinofilmas. Septiņdesmitie: pirmā daļa". Dok. filmu cikls.
- 14.50 "Kultūrdeva". Atk.
- 15.50 "Ķēpa uz sirds". Atk.
- 16.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

- 17.20 "Daudz laimes, jubilār!"
- 18.00 "Dienas ziņas".
- 18.20 "Province".
- 18.50 "Lēna Lorenca. Viennozīmīgi pārprotami". Romantiska drāma.
- 20.30 "Panorāma".
- 20.46 "De facto".
- 21.35 "Midsomeras slepkavības 21". Seriāls.
- 23.20 "Sešpadsmit ozoli". Trilleris.
- 1.05 "Nožēlojamie". Seriāls.
- 3.20 "Manas dzīves sapnis". Romantiska drāma.
- 4.55 "Kultūras". Atk. 100g kultūras". Atk.

LTV 7

- 5.00 "Province". Atk.
- 5.30 "Zemes stāsti". Atk.
- 6.00 "LR valsts himna".
- 6.03 "Ceturta studija". Atk.
- 7.00 "Saknes debesis". Atk.
- 7.30 "Vides fakti". Atk.
- 8.00 "Ielas garumā". Atk.
- 8.30 "Reģionālā attīstība Latvijā. Agro 2019. Televēstules skatlogs".
- 9.00 "Mazā pietikšana". Atk. Izklaidējošs raidījums.
- 9.45 "Izstāsti Latvijai! Televēstules skatlogs".
- 10.15 "Aizliegtais papēmiens". Atk.

- 15.55 "Kandisa Renuāra 5". Detektivseriāls.

- 18.05 "Negaidītais Ziemassvētku ceļojums". Melodrama.
- 20.00 "Ievainotā mīlestība". Seriāls.
- 23.05 "Mīlas deka 5". Seriāls.
- 0.15 "Amerikāņi 5". Seriāls.
- 1.15 "Kandisa Renuāra 5". Detektivseriāls.
- 3.00 "Sandhamnas slepkavības 4". Detektivseriāls.

TV 3

- 5.00 "Mūsu Čārlijs 2". Seriāls.
- 5.55 "Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10".
- 6.25 "Bruklina 99". Seriāls.
- 7.20 "Animācijas seriāli".
- 8.40 "Zoodārza slepenā dzīve". Dok. seriāls.
- 9.45 "Zebra 3".
- 10.00 "Superbingo".
- 11.05 "Naudas pavēlnieks". TV šovs.
- 12.05 "Virtuve. Fināls". Komēdija.
- 14.25 "Varenais no Oza zemes". Piedz. filma.
- 17.05 "Prāta spēles". Animācijas filma.
- 19.00 "Nekā personīga".
- 19.50 "Melu teorija 4".
- 20.20 "X faktors 3". Muzikāls šovs.
- 23.45 "Bēgšanas plāns". Sprauga sižeta filma.
- 1.50 "UgunsGrēks 17". Seriāls.

NTV MIR

- 5.05 "Pie mums laimē!"
- 7.00 "Šodien".
- 7.25 "Un atkal - esiet sveicināti!"
- 7.45 "Kurš mājās ir saimnieks?"
- 8.30 "Ēdam mājās".
- 9.00 "Šodien".
- 9.25 "Pirmais ātrums".
- 10.00 "Būvniecība".
- 10.55 "Vasarņica".
- 12.00 "Mūsu paterētāju aizsardzības dienests".
- 13.00 "Viena diena". Kriminālmelodrama.
- 15.00 "Šodien".
- 15.20 "Izmeklēšanu veica...".
- 16.55 "Krievijas jaunās sensācijas".
- 18.00 "Nedēļas kopsavilkums".
- 19.15 "Zvaigžņu satikšanās".
- 20.50 "Tu tam neticēsi!"
- 22.00 "Raidījuma pamatā - reāli notikumi".
- 1.05 "Bīstamā mīlestība". Daudzseriņu filma.

- 4.35 "Tā taču mēdz būt!"

PBK

- 5.40 "Ziņas".
- 5.50 "Trīs dienas līdz pavasarim". Detektivfilma.
- 7.35 "Animācijas seriāli".
- 8.20 "Veselība".
- 9.25 "600 sekundes".
- 9.40 "Dmitrija Krilova piezīmes".
- 10.00 "Ziņas".
- 10.20 "Sieviešu žurnāls".
- 10.30 "Citu dzīve".
- 11.45 "Tētuki". Seriāls.
- 14.55 "Pirmā kanāla kausa izcīņa hokejā 2019".
- 17.55 "Trīs akordi".
- 20.45 "Kas? Kur? Kad?"
- 21.50 "Laiks".
- 22.40 "Kazaki". Detektivseriāls.
- 0.30 "Kilimandžāra". Komēdija.
- 1.45 "Ziņas".
- 2.25 "Gardemariņi 3". Piedzīvojumu filma.
- 4.15 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.
- 5.05 "Pastaigas zem lietussarga".
- 5.30 "Smieklīgi videoklipi".

ROSSIJA RTR

- 4.00 "Nemeklē laimi puīšos". Melodrama.
- 5.30 "Dialogi par dzīvniekiem. Tenerife".
- 6.15 "Pats esmu režisors".
- 7.05 "Ievēģenija Petrosjana. Smieklu panorāma". Svētdiena".
- 7.35 "Vietējais laiks".
- 8.20 "Kad visi ir mājās".
- 9.10 "Simts pret vienu".
- 10.00 "Vēstis".
- 10.20 "Rīta pasts".
- 10.55 "Atļauts smieties!". Humora raidījums.
- 13.15 "Sirds rētas". Seriāls.
- 17.20 "Krievijas atklātais jaunais talantu televīzijas konkurss *Zilais putnis*".
- 19.00 "Nedēļas vēstis".
- 21.00 "Maskava. Kremļa Putins".
- 21.40 "Svētdienas vakars kopā ar Vladimiru Solovjovu".
- 0.30 "Apmānieties ar gredzēniem!" Melodrama.
- 2.30 "Kad visi ir mājās".

pārliņš no dažādiem materiāliem un pārņem sniegpārliņņu veidošanas pieredzi no citiem. Materiāli jāņem pašiem savi (nodrošināsim ar baltu papīru, šķērēm un līmi). Kopīga tējas dzeršana. Izgatavotās sniegpārliņņas varēs izvietot Ziemassvētku izstādē.

23.decembrī plkst. 11.00 Rūķu māja - pirmssvētku egļīte pirmsskolas vecuma bērniem tautas namā.

27.decembrī plkst. 20.00 gada izskapas koncerts tautas namā. Pagasta iedzīvotāju godināšana. Deju vakars. Muzicē Gregs.

Kubulos

20.decembrī plkst. 18.00 kultūras namā pašdarbnieku koncerts "Ziemassvētkus gaidot".

23.decembrī kultūras namā deju studijas "Terpsihora" izrādē visai ģimenei "Kraukšītis" (pēc M.Štārstes pasakas motīviem). Ieeja - EUR 5.

25.decembrī plkst. 11.00 kultūras namā egļīte pirmsskolas vecuma bērniem, kuri neapmeklē izglītības iestādes, uzvedums "Domino un Cīrka kauliņa Ziemassvētku piedzīvojums".

25.decembrī plkst. 22.00 kultūras namā Ziemassvētku balle Kubulu kultūras namā.

26.decembrī Tautas pūtēju orķestra "Balvi" Ziemassvētku garīgās mūzikas koncerts.

29.decembrī kultūras namā Kubulu jauktajam vokālajam ansamblim – 20! Māra Zāļīte /Jānis Lūsēns, koncertuzvedums "Mistērija par sapni un mīlestību".

1.janvārī plkst. 1.00 kultūras namā JAUNGADA balle ar mūziķi Jāni Ločmeli.

Tilžā

12., 19.decembrī no plkst. 8.30 līdz 11.00 rūķi Rūķu namiņā pie Tilžas pagasta galvenās egles cepts piparkūkas. Ikviens varēs nākt padot labu ritu egļītei un pacienāties ar piparkūkām.

14.decembrī plkst. 19.00 "Tēvu tēvi laipas meta, bērnu bērni laipotāji". Vakarēšana ar draudzīgām sarunām par diviem ciltskokiem un luterāņu baznīcas 90 gadi. Ziemassvētku rotājumu gatavošana. Mīklas, dziesmas, rotaļas, danči.

23.decembrī plkst. 10.30 "Auniņš Sōns", multfilma bērniem līdz 9 gadu vecumam. Biļetes cena - EUR 1,50.

25.decembrī plkst. 19.00 "Arvien par ticību, cerību un mīlestību". Koncertuzvedums pēc K. Skalbes pasakas "Uziņš" motīviem. **Plkst. 22.00** Ziemassvētku balle kopā ar Arni Grapu.

27.decembrī plkst. 11.00 Ziemassvētku veciņa 2019.gada "Atā!" ballīte bērniem līdz 12 gadiem. Ziemassvētku veciņa maišā noteikti būs saldumi Tilžas pagasta reģistrētajiem mazuļiem, kuri neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādes.

28.decembrī plkst. 11.00 "Parunāsim dziesmā". Tilžas un kaimiņu pagastu senioru tikšanās pie egļītes. Kopā ar jums būs dziedāošas māsas Laitcānes no Kubulim. *Tilžas pagasta senioriem ir iespēja pietākt transportu, līdz 24.decembrim piezvanot Daigai.*

*Turpinājums 14.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsaucē obligāti

TV

PROGRAMMAS

no 9. līdz 15.decembrim

LTV 1

5.00 "700 pasaules brīnumi. Izraēla". Atk.
 5.30 "Saknes debesis". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Ceturtd studija". Atk.
 6.30 "Rīta Panorāma".
 8.35 "Mīlas viesulis 15". Serāls.
 9.35 "Atmaksa 2". Serāls.
 10.35 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 10.50 "Izmeklētāja Lanca". Serāls.
 11.55 "v.I.P. -Veiksmē. Intuīcija. Prāts". Atk.
 12.40 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 13.00 "LV jaunatklāšanas raidījums Te!". Atk.
 14.00 "Saknes debesis". Atk.
 14.30 "Mēs ar brāli - kolosāli". Atk.
 14.45 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 15.00 "Krustpunktā".
 16.00 "Atmaksa 2". Serāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 15". Serāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 18.55 "Kultūrsoks. 100g kultūras".
 19.10 "Gudrs, vēl gudrāks".
 20.30 "Panorāma". Serāls.
 21.15 "Nožēlojamie". Serāls.
 23.30 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

LNT

5.00 "Karamba!". Humora raidījums.
 5.25 "Tīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.55 "Bernards 2". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes".
 8.10 "Grejas anatomija 4". Serāls.
 9.05 "Uz mūžu". Serāls.
 10.20 "Televeikala skatlogi".
 10.35 "Izdzīvotāji 35". Realitātes šovs.
 11.35 "Trakie Ziemeļvētki ar Kūperiem". Komiska melodrama.
 13.40 "Televeikala skatlogi".
 13.55 "Doktors Mārtiņš 7". Serāls.
 14.55 "Slepmais boss 4". Realitātes seriāls.
 15.50 "Mani virtuves noslēpumi 4". Kulnārija šovs.
 17.00 "Cauri laikiem". Serāls.
 18.00 "Grejas anatomija 4". Serāls.
 19.00 "Faziletas kundze un viņas meitas". Serāls.
 20.00 "Sandhamnas slepkavības 4". Detektīvseriāls.
 21.00 "Auroras Tigārdenas mistērija. Ļoti negodīga spēle". Detektīvfilma.
 22.50 "Ziņas".
 23.20 "Amerikāņi 5". Serāls.
 1.05 "Faziletas kundze un viņas meitas". Serāls.
 1.50 "Uz mūžu". Serāls.
 2.40 "Ziņas".
 3.05 "900 sekundes". Atk.

LTV 7

5.00 "Logs uz pasauli. Bangko-ka". Dok. filma.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "1000 jūdzes Albānijā". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāls".
 7.25 "Euromaxx. Deutsche Welle žurnāls".
 7.55 "Aculiecīnieks". Atk.
 8.10 "1-1. Aktuālā intervija". Atk.
 9.00 "Ceturtd studija". Atk.
 9.25 "Nedēļas apskats. Televeikala skatlogi". Atk.
 9.55 "Tumsas pūķe".
 11.00 "Muhtar. Pa jaunām pēdām". Serāls.
 11.55 "Dzīvoklis". Serāls.
 12.20 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešraide.
 13.45 "Dzīvoklis". Serāls.
 14.40 "700 pasaules brīnumi. Kuba". Atk.
 15.10 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešraide.
 16.35 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls".

TV 3

5.00 "Mūsu Čārijs 2". Serāls.
 5.55 "Animācijas seriāli".
 8.15 "Džima deļ 6". Komedijseriāls.
 9.10 "Vakarīnās četras 2". Kulnārijaš raidījums.
 10.15 "Rītdiena pieder mums". Serāls.
 11.25 "Kāsla metode 8". Serāls.
 12.25 "Televeikala skatlogi".
 12.40 "Soli pa solim 6". Serāls.
 14.10 "Džima deļ 7". Komedijseriāls.
 15.15 "Fitness". Komedijseriāls.
 15.50 "Bīstamās mājasimnīces 7". Serāls.
 16.50 "Rītdiena pieder mums". Serāls.
 18.00 "50 viedu, kā nogalināt māmiņu 3". Izklaidējošs raidījums.
 19.00 "TV3 ziņas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Viens pats mājās 2". Komedija.
 22.50 "Pārīs policū". Spraiga sīzeta komēdija.
 0.55 "Labais ārsts 2". Serāls.
 1.50 "UgunsGrēks 17". Serāls.
 3.50 "TV3 ziņas". Atk.
 4.20 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

5.00 "Šodien".
 5.05 "Rīts. Vīslabakais".
 5.30 "Šodien".
 5.35 "Rīts. Vīslabakais".
 6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vīslabakais".
 6.30 "Šodien".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Arsts".
 8.00 "Pjāņicka nodaja. 4.daja". Detektīvseriāls.
 9.00 "Šodien".
 9.20 "Pjāņicka nodaja. 4.daja". Detektīvseriāls.
 12.00 "Šodien".
 12.25 "Ārkārtējs notikums".
 13.00 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs.
 15.00 "Šodien".
 15.30 "Ārkārtējs notikums".
 16.05 "Izmeklēšanu veica...".
 17.00 "Gaidi mani!".
 18.00 "Šodien".
 18.50 "Neatliekamā palīdzība". Serāls.
 20.55 "Spēle. Revanšs". Detektīvseriāls.
 22.50 "Ārkārtējs notikums. Izmeklēšana".
 23.20 "Tā mil krievi 2". Drama.
 1.15 "Laulātie draugi". Detektīvseriāls.
 3.10 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs.

LTV 1

5.00 "700 pasaules brīnumi. Izraēla". Atk.
 5.30 "Saknes debesis". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Ceturtd studija". Atk.
 6.30 "Rīta Panorāma".
 8.35 "Mīlas viesulis 15". Serāls.
 9.35 "Atmaksa 2". Serāls.
 10.35 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 10.50 "Debesu vārdā 2". Daudzskēriju drāma.
 11.45 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
 12.40 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 12.55 "Sporta studija". Atk.
 13.40 "Province". Atk.
 14.10 "Jelma garumā". Atk.
 14.45 "Televeikala skatlogi. Top-Shop piedāvā".
 15.00 "Krustpunktā".
 16.00 "Atmaksa 2". Serāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 15". Serāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 18.56 "Ceturtd studija".
 19.30 "Kultūrdeva".
 20.30 "Panorāma".
 21.15 "1:1. Aktuālā intervija".
 22.05 "Latvijas kods. Brīva vieta - Lastādāja". Dok. filma.
 22.35 "Būt latvietim. Brazīlija". Atk.
 23.05 "Nakts ziņas".
 23.20 "Broukenvuda 4". Serāls.
 1.05 "Sauja dzīves". Drāma.

LTV 7

5.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā. Televeikala skatlogi". Atk.
 5.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "1000 jūdzes Albānijā". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāli".
 7.35 "Eiropa fokusa. Deutsche Welle žurnāls".
 8.05 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
 9.05 "Ceturtd studija". Ak.
 9.30 "Biznesa pasaule. Televeikala skatlogi". Atk.
 10.00 "Zemes stāsti". Atk.
 11.00 "Muhtar. Pa jaunām pēdām". Serāls.
 11.55 "Dzīvoklis". Serāls.
 13.00 "Punkt uz i". Diskusiju raidījums.
 14.40 "Vienmēr formā. Deutsche Welle žurnāls".
 15.10 "Debesu vārdā 2". Daudzskēriju drāma.
 16.05 "Slepkavības ziemeļos 4". Detektīvseriāls.
 17.05 "Lembēha sauruma pārstei-

LNT

18.05 "Muhtar. Pa jaunām pēdām". Serāls.
 19.00 "Sovakar. Ziņas". Komedijseriāls.
 19.35 "Mežoniģās dabas draugi". Dok. filma.
 20.20 "Pasaules meistarsacīkstes florbolā sievietēm". Tiešr.
 22.40 "Policijas patruļa 19-2 3". Detektīvseriāls.
 23.30 "Garšas pasaule 2". Dok. daudzskēriju filma.
 24.00 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
 1.45 "Vienmēr formā! Deutsche Welle žurnāls".

LNT

5.00 "Karamba!". Humora raidījums.
 5.25 "Tīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.55 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes". Atk.
 8.10 "Grejas anatomija 4". Serāls.
 9.05 "Uz mūžu". Serāls.
 10.20 "Televeikala skatlogi".
 10.35 "Izdzīvotāji 35". Realitātes šovs.
 11.35 "Plūškoka smarža". Melodrama.
 13.35 "Televeikala skatlogi".
 13.50 "Doktors Mārtiņš". Serāls.
 14.50 "Dzīvnieku dakteri". Serāls.
 15.15 "Mani virtuves noslēpumi 4". Kulnārijaš šovs.
 17.00 "Cauri laikiem". Serāls.
 18.00 "Grejas anatomija 4". Serāls.
 19.00 "Faziletas kundze un viņas meitas". Serāls.
 20.00 "Ziemeļvētku namiņš". Romantiska drāma.
 21.55 "Šerla Holmsa un doktora Vatsons piedzīvojumi. Bāskervilu suns". Detektīvfīlma.
 23.35 "Ziņas".
 24.00 "Melnais kods 3". Serāls.
 0.50 "Dzīvīte brīvdienās 5".
 1.15 "Faziletas kundze un viņas meitas". Serāls.
 2.00 "TV3 ziņas".
 2.30 "900 sekundes". Atk.
 4.20 "Ziņas".

TV 3

5.00 "Mūsu Čārijs 2". Serāls.
 5.55 "Animācijas seriāli".
 8.15 "Džima deļ 6". Komedijseriāls.
 9.10 "Vakarīnās četras 2". Kulnārijaš raidījums.

PBK

10.15 "Rītdiena pieder mums". Serāls.
 11.25 "Kāsla metode 8". Serāls.
 12.25 "Televeikala skatlogi".
 12.40 "Soli pa solim". Komedijseriāls.
 14.10 "Džima deļ 6". Komedijseriāls.
 9.35 "Labrit!".
 10.10 "Esi veselš!".
 11.15 "Ziņas".
 11.45 "Inspektors Kūpers". Detektīvseriāls.
 13.40 "Delta". Serāls.
 14.35 "Ziņas".
 15.00 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.
 15.55 "Precamies!".
 16.50 "Virieši un sievietes". Sarunu šovs.
 17.40 "Patiešībā". Sarunu šovs.
 18.50 "Lai runā!". Sarunu šovs.
 20.00 "Laiks".
 20.35 "Latvijas laiks".
 21.00 "Aiz kadra".
 21.10 "Grūtniecības tests". Serāls.
 23.15 "Vakars kopā ar Ivanu Urganātu".
 23.45 "Inspektors Kūpers". Detektīvseriāls.
 1.20 "Ziņas".
 1.50 "Vecmodīga komēdija". Melodrama.
 3.20 "Smieklīgi videoklipi".
 3.35 "Grūtniecības tests". Serāls.
 5.10 "Pastaigas zem lietussarga".
 5.35 "Smieklīgi videoklipi".

NTV MIR

5.00 "Šodien".
 5.05 "Rīts. Vīslabakais".
 5.30 "Šodien".
 5.35 "Rīts. Vīslabakais".
 6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vīslabakais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vīslabakais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Maļceva".
 8.00 "Pjāņicka nodaja. 4.daja". Serāls.
 9.00 "Šodien".
 9.20 "Pjāņicka nodaja. 4.daja". Serāls.
 12.00 "Šodien".
 12.25 "Ārkārtējs notikums".
 13.00 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs.
 15.00 "Šodien".
 15.25 "Ārkārtējs notikums".
 16.00 "DNS".
 17.00 "Valsts aizsardzība 3". Spraiga sīzeta seriāls.
 18.00 "Šodien".
 18.50 "Neatliekamā palīdzība". Serāls.
 20.55 "Spēle. Revanšs". Detektīvseriāls.
 22.50 "Sava patiesība".
 23.50 "Šodien".
 24.00 "Īpašs stāsts".
 0.55 "Laulātie draugi". Detektīvseriāls.
 3.00 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs.
 4.40 "Savvaļas pasaule". Kulnārijaš raidījums.

ROSSIJA RTTR

4.00 "Krievijas rīts".
 8.55 "Par pašu svarīgāko". Sarunu šovs.
 10.00 "Vēstis".
 10.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 10.45 "Cīvēka liktenis".
 11.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.
 13.00 "Vēstis".
 13.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 13.45 "Kurš ir pret?". Sarunu šovs.

ROSSIJA RTTR

4.00 "Krievijas rīts".
 8.55 "Par pašu svarīgāko". Sarunu šovs.
 10.00 "Vēstis".
 10.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 10.45 "Cīvēka liktenis".
 11.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.
 13.00 "Vēstis".
 13.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 13.45 "Kurš ir pret?". Sarunu šovs.

Baškīrijā māca latviešu valodu

Jau desmit gadus latviete ILONA SAVERASA Krievijā, Baškīrijā jeb Baškortostānā, Arhlatviešu jeb Maksima Gorkija ciemata vidusskolā bērniem, kuriem ir latviešu saknes, māca latviešu valodu. Viņa arī vada latviešu folkloras ansambli "Atbalss".

Ar saknēm no Tilžas pagasta

Ilona stāsta, ka viņas mammai Dzintrai Dreimanei jaunības uzvārds bijis Ostrovieta un viņa nāk no Tilžas pagasta Plēsuma. "Mamma māsa Skaidrīte Pakalnīte dzīvo Brižuciēmā. Visas manas bērniņas vasaras pagājušas Brižuciema siena pļavās. Uz Latgali mēs braucam katru gadu. Esmu dzimusi un augusi Burtniekos, pabeigusi Burtnieku Ausekļa vidusskolu, ieguvusi bakalaura un maģistra grādu baltu filoloģijā un bakalaura grādu pedagogijā. Nāku no daudz bērnu ģimenes, man ir trīs māšas un brālis. Viena no manām māšām - Valda - gandrīz divdesmit gadus dzīvo Hamburgā. Tās ir viņas mājas, bet es, neskatoties ne uz ko, par savām mājām uzskatu Latviju, lai gan varu te pabūt tikai divas reizes gadā," saka Ilona.

Caur valodu apzina savus senčus

Latviešu skola šeit darbojas jau kopš 1901. gada. Tā ir vienīgā skola ārpus Latvijas, kur mācību programmā no 1. līdz 11. klasei iekļauta latviešu valoda. Uz Baškortostānu latvieši izceļoja 19. gadsimta beigās. Nomainījušās jau vairākas paaudzes, tomēr uzvārdi liecina par latvisko izcelsmi - Zvaigznes, Skroderi, Veči, Lielmaņi, Rāceņi... Latviešu valodā galvenokārt runā vecākās paaudzes cilvēki, arī vidējā paaudze latviski saprot, taču ģimenēs runā krieviski. Latviešu rakstnieku darbus skolēni lasa, tulkotus krievu valodā. Mācīties kā dzimto valodu ir iespēja izvēlēties - baškīru, krievu vai latviešu valodu. Latviešu valodas un kultūras skolotāja darbību Maksima Gorkija ciemā finansē Latviešu valodas aģentūra no valsts budžeta. 2019. gadā latviešu valodu apgūst 23 skolēni, bet folkloras ansambli "Atbalss" aktīvi darbojas 16 bērni. Skolēniem ir iespēja piedalīties dažādos konkursos, kuros tie gūst labus rezultātus. Pēdējos trīs gadus tas ir daiļrunātāju konkurss "Sveika, pasaciņa!", zinātnisko darbu konkurss "Pa Tēvzemes ceļiem". Visās latviešu gadskārtās, kas tiek svinētas gan Arhlatviešu vidusskolā, gan ārpus tās, skolēni var iejusties pasākuma vadītāju lomās. Lai arī latviešu valodu, protams, nemācās visi ciema vidusskolas bērni, bet Ilonai tā ir misijas apziņa, skolēniem - savu senču sakņu apzināšanās.

Strādāt iedvesmo atbalsts un cieņa

Pirms desmit gadiem pieņemtais lēmums doties strādāt uz Krieviju par latviešu valodas skolotāju pārsteidza ne tikai savējos, un visi uzdeva vienu un to pašu jautājumu, - kāpēc? Visi brauc uz Eiropu, bet viņa - uz Krievzemi. Taču 2009. gadā viņa kā latviešu valodas un literatūras skolotāja pat Rīgā nevarēja atrast darbu. "Negribēju būt pārdevēja ar augstāko izglītību," saka Ilona. 2014. gadā viņa pameta Baškīriju ar domu, ka neatgriezīsies. Bija nostrādājusi piecus gadus, sajūtās *izdegusi*. Taču Latvijā nodzīvoja pusgadu un atkal atgriezās Baškīrijā. "Man neizdevās iedzīvoties, biju atgriezies citā Latvijā - ne tajā, no kuras aizbraucu 2009. gadā," pārdomās dalās Ilona. Pēc pusgada prombūtnes, atgriežoties Baškīrijā, viņa ievēroja, cik ļoti mainās attieksme pret cilvēku, kuru diemžēl novērtē tikai tad, kad viņa vairs nav. Bija mainījusies skolas administrācijas, arī rajona administrācijas attieksme pret latviešu valodas skolotāju. Bija vairāk uzticības, vairāk atbalsta un cieņas, un tas Ilonu iedvesmoja strādāt, palīdzēja paveikt to, par ko agrāk ciniņās viena.

Piederību un valodu neatņemt

Baškīrijas latvieši tālāk par savu jauniegūto dzimteni Baškīriju neizbrauc, bet uzticīgi paliek savās mājās. Slikti tikai, ka daži no viņiem tādu pašu likteni novēl arī saviem bērniem. Bet ir arī tādi, kuri par visām varītēm grib ieraudzīt Latviju ne tikai grāmatās, bet arī klātienē. Skolēnus mācīties latviešu valodu motivē gada beigās piešķirtā stipendija, ko nodrošina tie Baškīrijas latvieši, kas savulaik atgriezās Latvijā. "Latvietis ir latvietis - vai viņš ir pasīvs, vai aktīvs, jo piederību savai tautai un valodu viņam neatņemt," saka Ilona piebilstot, ka pašai gan patīk paceļot, ja vien ir tāda iespēja. Šogad oktobrī viņa ar kolēģi bija Jekaterinburgā. "Bija trīs brīvdienas, un mēs nolēmām izrauties no laukiem un ikdienas. Ar šo kolēģi mēs diezgan daudz pa Krieviju esam braukājušas, parasti gan apmeklējot latviešu biedrības. Būts Krasnojarskā, Maskavā, Omskā, Smoļenskā, bet šoreiz tās bija tikai dažas brīvdienas," pastāsta Ilona. Viņa piebilst, ka Mārtiņdienā ar skolēniem brauks pie mariešiem.

Kaut varētu Mārtiņdienu aiz ausīm noturēt!

Mariešu diaspora, kurp novembrī dosies Ilona ar skolēniem, atrodas Blagovešenskā pilsētā - netālu no republikas galvaspilsētas Ufas. Tie būs Mārtiņdienai un Tautu vienības dienai veltīti divi koncerti Blagovešenskā koledžā, kurā mācās mariešu valodu, arī pilsētas kultūras namā. Ilona padalās ar saviem pirms gada tapušajiem pierakstiem: "Šis ir Latvijas simtgades gads, un tas bija viens no iemesliem, kas palīdzēja radīt un piepildīt ideju, kas radās Sanktpēterburgā, kad kopā sanāca visi Krievijas latviešu diasporu pārstāvji. Dzīvojot vienā viesnīcas stāvā ar Omskas un Augšbebru latvietēm, Baškortostānas latviešu valodas skolotājam radās doma par to, ka Mārtiņi jāsvin Sibīrijā. Turklāt Baškīrijas latvieši sen nav bijuši ciemos pie sibiriešiem, un latviešu valodas apgūvējiem tā būs lieliska iespēja uzlabot savu senču valodas prasmes. Domāts, darīts! Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas diasporas atbalsta projektu konkursā tika piešķirti līdzekļi, un nu mēs jau braucam vilcienā no Ufas uz Omsku. Kādam no skolēniem tas ir pirmais brauciens ar vilcienu, turklāt tik tālu no mājām. Pēc 24 stundu brauciena nokļūstam Omskā. Stacijā mūs sagaida Omskas Latviešu biedrības direktors Andris Tupesis. Dodamies uz autoostu, lai nokļūtu līdz Augšbebrim, mums vēl piecas stundas jābrauc ar satiksmes autobusu. "Atbalss" kļuvusi pavisam klusa, nogurusi, taču tas ir tikai mirklis, ceļā uz autoostu bērni atdzīvojas. Par Sibīriju līdz šim domāts pavisam maz, tā asociējas ar aukstumu un lielu salu, un novembra sākumā sals te tik tiešām jūtams. Pēc piecu stundu brauciena ar autobusu mēs esam sasnieguši galamērķi. Esam Augšbebras - mazajā latviskājiem ciematā! Jau ceturto reizi esmu Augšbebras, un mani vienmēr pārņem vienas un tās pašas sajūtas - miers un siltums. "Kaut varētu Mārtiņdienu aiz ausīm noturēt!" teikts latviešu tautasdziesmā, un taisnība vien ir. Spilgti bija Mārtiņi Augšbebru ciematā..."

Lauku romantika? Nē...

Ilona stāsta, ka par lauku romantiku savā ciematā nevar būt ne runas. Viss ir diezgan skarbi, dažreiz pat smagi. "Visas ērtības (vai arī neērtības) ir ārā. Ūdens, pirts, tualete, dziļie sniegi, sniega lāpsta, ūdens spaiņi, sveši lopī manā pagalmā, nevienam nevajadzīgie kaķēni, kurus cilvēki iemet manā sētā, pieklīduši suņi. Tā ir ikdiena, un tas ir normāli. Medicīniskā aprūpe - nožēlojama, tāpēc man vienmēr līdzī ir medikamenti. Taču šogad ziemā es biju spiesta vērsties pie ārsta, jo trīs mēnešu pašārstēšanās rezultātus nedeva. Ārsts medikamentus, kurus man izrakstīti, meklēja telefonā. Sēdēju un valdīju smieklus, tik āprātīgi tas izskatījās. Pirmās ziemas, ko pavadīju Baškīrijā, bija bargas. Šeit gandrīz visi nodarbojas ar pašārstēšanos, tāpēc lielākā daļa medikamentu ir nopērkami bez receptēm. Ziemas bija aukstas, tagad kļuvis mazliet siltākas, 40 grādu sals ir reti," stāstā par sadzīvi dalās Ilona. Taču žēloties viņa nedomā, jo skolēni ir tie, kāpēc viņa atrodas tik tālu no dzimtenes. "Bērns ir vērts ieguldīt. Atklāt viņiem ko jaunu, dot, dot un dot, lai savā dzīvē viņi apzinātos, ka nav jādzīvo tā, kā dzīvo viņu vecāki vai kaimiņi. Ir vērts mācīties, ir vērts cīnīties sevis dēļ," pārliecinoši saka Ilona piebilstot, ka "Vadugunij" atsūtītā video viņas audzēknis Arkādijus runā Mustaja Karima (viens no izcilākajiem Baškīrijas dzejniekiem, kuram šogad svin 100 gadu jubileju) dzejoli.

Draugi un ģimene gaida mājās

Mājās uz Latviju Ilonai gribas vienmēr. "Sevišķi, kad manas ģimenes dzīvē notiek kas īpašs. Taču ir jāizvēlas - darbs vai ģimene. Pagaidām visu savu laiku, spēku un domas esmu atdevusi darbam. Neko nenozēloju, jo tā ir mana izvēle - braukt uz Krieviju un strādāt par skolotāju. Tomēr es vēlos būt arī ar saviem tuviniekiem, es vēlos biežāk nekā divas reizes gadā satikt savus draugus, es vēlos ikdienā dzirdēt latviešu valodu un piedalīties savai ģimenei un valstij svarīgos notikumos, gribu ēst garšīgo latviešu maizi un priecāties par to skaistumu, ko savām rokām un sirdīm rada mani tautieši. Es redzu sevi Latvijā," pārliecināti saka latviete Ilona Saverasa.

Mārtiņdienu Augšbebras. Īpaša Arhlatviešu vidusskolas vizītkarte - latviešu folkloras ansamblis "Atbalss". Pašreiz tajā dzied un dejo jau piektā skolnieku paaudze. "Atbalss" vienmēr ir dzirdams un pamanāms - viņi daudz dzied, un dziesmu repertuārs ir plašs. Tas pašlaik ir Ilonas Saverasas nopelnis. Skolnieki apgūst latviešu tautasdejas, piedalās rajona un republikas mēroga organizētajos pasākumos. Uz "Atbalsi" nāk arī krievi, uzbeki, baškīri, tāpēc nodarbības notiek krieviski, bet dzied visi latviski. Jauki skan, piemēram, dziesma ar Ziedoņa vārdiem "Mīl katrs baltu maizes rīku", ar kuru konkursā iegūta 1. vieta.

Foto - no personīgā arhīva

Ilona Saverasa Baškīrijā Jāņos. Attālums - apmēram 2500 kilometru - neļauj viņai bieži mērot ceļu uz mājām Valmierā, kaut ļoti gribas kopā ar savējiem pabūt dzimtenē - Latvijā. Baškīrijā viņai ir daudz brīvā laika, un to viņa velta savai mīļajai lasīšanai, bet, "kad sirds pilna, es dziedu, jo dziedāšana manai ģimenei ir asinis, visos ģimenes pasākumos mēs dziedam". Ilona domā latviski un sarunājas šajā valodā ar ciema cienījamākajām sievietēm, bet, ja neviena nav, parunāt var arī ar saviem kaķiem.

Foto - no personīgā arhīva

Jāņu dienas svinēšana. Ilona Saverasa caur latviešu tradīcijām sniedz zināšanas par Latviju un latviešu kultūru. Folkloras ansamblis "Atbalss" 2013. gadā piedalījās Dziesmu svētkos Latvijā. Ar dziesmu "Tumša nakte, zaļā zāle..." sākas katrs Jāņu koncerts. Tautastēpi, sākot no postalām un beidzot ar vainadziņiem, atvesti no Latvijas. Darbojoties kolektīvā, skolēniem ir iespēja izbraukt ārpus sava ciema un redzēt plašāku pasauli, jo Ilona savus skolēnus vedusi gan uz Maskavu, gan uz citām vietām plašajā Sibīrijā. Tas nekas, ka Baškīrijas latvieši jau sen pieņēmuši vietējo iedzīvotāju tradīcijas - Ziemassvētkus viņi svin 7. janvārī, Lieldienu un Vasarsvētkus - ievērojot pareizticīgo kalendāru. Reti kura latviešu ģimene Jāņos sien sienu un rotā māju ar meijām, bet Ilona šīs tradīcijas iedzīvina, atkal un atkal atgādinot, cik svarīgi ir apzināties sevi, cienīt savus senčus, nenoliegt viņu viedās, gadsimtos krātās zināšanas.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā esam spēks!

MAF "Projektu finansē/
līdzfinansē Mediju
atbalsta fonds no Latvijas
valsts budžeta
līdzekļiem"

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs pusgadu īsteno projektu "Latviet's esmu, latviet's būšu, latviet's mūžam palikšu" - septiņās publikācijās - ielikumos veidosim sabiedriski nozīmīgu publikāciju sēriju, kurā atspoguļosim no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju (diasporas) saikni ar Latviju, viņu piederības sajūtu Latvijai, kā arī pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriskajā politikā dzīvē. Tāpat meklēsim atbildes uz jautājumiem, kā stiprināt saikni ar dzimto pusi, cik viegli vai grūti to izdarīt.

Saglabāt latvietību nav problēmu!

Bijušie balvenieši KRISTIĀNS ŽEICS un DAINIS PLEŠS ir bērnības draugi, kopā Balvos, Latvijā, spēlējuši futbolu, bet tagad viņu ceļi krustojušies otrā pasaules malā – Kanādas pilsētā Vankūverā.

Uz Kanādu bija vieglāk dabūt vīzu

Dainim Plešam tēvs Žanis un mamma Nora dzīvo Balvos. Tieši šogad paliek desmit gadi, kopš Dainis dzīvo un strādā Kanādā. Kā jau daudziem jauniešiem, arī Dainim jaunībā gribējās uzreiz kaut ko lielu un ievērojamu, pastrādāt un gūt pieredzi ārpus Latvijas. "Domāju par vietām, kur runā angli: Austrāliju, Ameriku un Kanādu. Uz Kanādu bija vieglāk dabūt vīzu. Kad to saņēmu, nolēmu izturēt vismaz gadu, jo Latvijā man patika dzīvot," saka Dainis. Viņam vajadzēja pieņemt lēmumu, kurp tieši Kanādā doties. Dainis zināja, ka austrumu daļā vairāk runā franču valodā, tāpēc sāka interesēties par rietumu krasta pilsētām. "Edmontonā šķita, ka būs pārāk aukstas ziemas, bet Vankūverā - pārāk daudz lietus. Kalgari likās vislabākā izvēle, jo ziemas ir līdzīgas Latvijai, tuvu ir kalni un lielākoties spīd saule," atceras Dainis. Nu viņš priecājas atbraukt ciemos uz Latviju un uzņemt ciemiņus pie sevis. Lasot ziņas, pārņem prieks par latviešu sasniegumiem ārzemēs. Dainis saņēma paaugstinājumu darbā un tagad dzīvo, un strādā Vankūverā. Viņš jau spējies iepazīt pilsētu un izdarīt savus secinājumus. "Šeit dzīvo ļoti daudz aziātu -vairāk nekā 50%. Pilsēta cenšas būt zaļa. Daudzas nozares mēģina nelietot plastmasu, un gandrīz visur to rūpīgi šķiro. Smejos, ka Vankūvera ir suņiem draudzīga pilsēta, jo cilvēki ar suņiem iet pat uz darbu," ievērojis Dainis. Viņš baidījies, ka šeit vairāk līs lietus, taču vasarā uzlija tikai pāris dienas, turklāt rudens bijis ļoti skaists un krāsains. "Vietējie saka, ka ziemā būs lietus sezona. Šeit, atšķirībā no Kalgari, sniegs esot reta parādība. Varbūt tādēļ, ka blakus ir okeāns? Bet ārpus pilsētas, kalnos, sniega ir pietiekami daudz. Apkārtnē man vēl ir sveša, tāpēc brīvo laiku izmantoju, lai to iepazītu. Atšķirībā no Kalgari, dzīve šeit ir dārgāka. It īpaši nekustamais īpašums un degviela. Parasti ceļoju tepat apkārt pa Kanādu, bet, ja ir atvaļinājums un gribas aizceļot kur tālāk, parasti gribas uz mājām. Saglabāt latvietību nav problēmu, jo man Kanādā ir daudz draugu latviešu, arī no Balviem un citām pilsētām," pastāsta Dainis Plešs.

Strādā savā specialitātē

Kristiāns Žeics stāsta, ka vēlme iegūt starptautisku darba pieredzi radās jau pirms daudziem gadiem, kad pēc augstskolas absolvēšanas Latvijā pārcēlās uz saulaino Maltu. Tālāk viņš devās uz Rumāniju, bet vēlāk radās iespēja pārcelties uz Kanādas pilsētu Vankūveru, kurā viņš dzīvo un strādā jau kopš 2017. gada. "Ar draudzeni Santu esam kopā jau daudzus gadus, un tieši viņa bija tā, kas mudināja pārcelties un iegūt jaunu pieredzi. Draudzenes uzņēmums piedāvāja vienreizēju iespēju strādāt ārzemēs, tas arī bija galvenais iemesls mūsu nokļūšanai dažādās pasaules malās. Jau pārceļoties bija zināms, kur dzīvosim. Man gan nācās katrā valstī meklēt un uzsākt jaunas darba attiecības, bet līdz šim tās bijušas veiksmīgas un iemācījušas daudz vairāk nekā studijas augstskolā. Esmu strādājis vadošos amatos, piemēram, Coca-Cola, kā arī citos nozares vadošajos uzņēmumos," stāsta Kristiāns. Pārceļoties uz Kanādu, pāris mēnešus prasīja dokumentu sakārtošana, jo vīzas iegūšanai nepieciešams pieprasījums no Kanādas darba devēja, bet to palīdzēja izdarīt draudzenes uzņēmums. "Vankūverā darbu atradu mēneša laikā nozarē, kurā ieguvu maģistra grādu Rīgas Stradiņa Universitātē, un tas ir marketingus un komunikāciju zinātnes. Šobrīd Kanādā dzīvojam nu jau divus gadus un esam pilnībā pielāgojušies Ziemeļamerikas dzīvesveidam. Santa vada divsimt cilvēku lielu uzņēmumu un konsultē jaunās uzņēmuma filiāles

ASV, bet pats strādāju marketinga aģentūrā kā departamenta vadītājs, atbildot par dažādu uzņēmumu rezultātu un mērķu sasniegšanu," atklāj Kristiāns.

Brīvdienas pavada kopā ar draugiem no Latvijas

Viņš pastāsta, ka Vankūvera dārdzības ziņā ir Kanādas dārgākā pilsēta, kas attiecas uz visu ikdienas sadzīvi, tai pašā laikā attiecīga ir vidējā darba alga. Cilvēki un viņu domāšanas veids šeit ir pavisam citādāks nekā Eiropā. Dodoties ikdienas gaitās, redzi, ka cilvēki ir laimīgi, - Vankūvera jau vairākus gadus atrodas labāko dzīvošanas pilsētu *topa* augšgalā. Vankūvera atrodas 40 minūšu braucienā no ASV un citām tūristu pieprasītām vietām Ziemeļamerikā, tādēļ ir iespēja doties izbraukumos ar mašīnu pat nedēļas nogalē. "Brīvdienās lielāko daļu pavadām kopā ar saviem četrkājainajiem draugiem, kas mums devušies līdzī no Latvijas. Tomēr laiks atliek arī draugiem, tostarp dažiem latviešiem jeb precīzāk - balveniešiem. Viens no tiem ir mans bērnības draugs Dainis Plešs, kurš Kanādā dzīvo jau vairāk nekā desmit gadus. Kopā bērnībā spēlējām futbolu, bet liktenis saveda mūs kopā otrā pasaules malā. Kopā dodamies pārgājienos kalnos, ejam uz klubiem un nodarbojamies ar dažādām sporta aktivitātēm. Desmit stundu braucienā no Vankūveras, Kalgari atrodas bariņš vietējo jauniešu no Balviem - Jānis Voika, Madara Pitkeviča un citi. Tālāk - Toronto - dzīvo Artūrs Imeņinovs. Lai satiktos ar viņu, jālido sešas stundas pāri visai valstij, tāpēc Artūru iznāk apciemot retāk," stāsta Kristiāns. Viņš neslēpj, ka uz Latviju sanāk aizbraukt reizi gadā, bet biežāk ciemos brauc radnieki un draugi, lai apbrīnotu pasakaino Kanādas dabu, kā arī kultūras daudzveidību un to, ka Vankūverā ir pieejamas teju visas pasaules virtuves.

Atpūtas brīdī. Kristiāns Žeics Kanādā kopā ar draudzeni Santu Ozoliņu, ar kuru mācījies Balvu pamatskolā. Paņēmuši līdzī suņukus - puiku Coco un meiteni Daisy, viņi atpūtas brīžos apceļo Kanādas skaistākās vietas, - šoreiz jaunieši atrodas Banff-Moraine Lake, kas ir viena no skaistākajām vietām Kanādā un vilina tūristus no visas pasaules.

Panorama Ridge virsotnē. Šī vieta atrodas Whistler apgabalā. Turp Dainis un Kristiāns devās 30 kilometrus garā un 11 stundu ilgā pārgājienā, jo ceļš visu laiku veda augšup. Toties skats, kas pavērās no virsotnes, bija tā vērts.

Ciemos atbrauc tēvs. Šovasar jūnijā uz teju divām nedēļām ciemos pie Kristiāna ieradās tētis Artis Plešs. Arī viņi apceļoja skaistākās Kanādas vietas, piestājot Kelownā, British Columbia. Šeit atrodas daudz vīnogulāju lauku un, protams, arī vīndaru un vīna ražotņu.

Klāt Ziemassvētku un Jaunā gada gaidīšanas laiks arī latviešiem ārzemēs, arī Kanādā. Jau tagad viņi rotā savas mājas, meklē eglītes, ko izpušķot pirms svētkiem. Tiesa, lielpilsētās pārsvarā tās ir mākslīgās egles, un varbūt tas arī ir dabai draudzīgāk. Mēs Latvijā, pārsvarā laukos, pabradājam pa grāvmalēm un mežmalām, jo līdz ar zaļo rotu telpās gribas ienest meža smaržu. Tam ne vienmēr jācērt liela egle, var izlīdzēties arī ar zariņiem - noskaņai un svētku smaržai. Jau tagad visiem tātumā gribas novēlēt šos divus vārdus, kas silda sirsniņu, lai kur mēs dzīvotu, - Priecīgus Ziemassvētkus!

Sagatavoja Z. Logina

Tiesu lietas

Ar nazi iedur vēderā

Rēzeknes tiesā Balvos izskatīta un stājies spēkā spriedums krimināllietā par vieglu miesas bojājumu nodarīšanu.

Šī gada naktī no 3. uz 4.septembri kādā no mūspuses novadiem (anonimizētajā nolēmumā notikuma vieta nav minēta) SVETLANA PISUKOVA, būdama alkohola ietekmē, strīda laikā ar nazi vienu reizi tiši iedūra kādam cilvēkam vēderā. Rezultātā sievietei šai personai nodarīja vieglu miesas bojājumu - durtu brūci epigastrijas rajonā, kas izraisījis īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs septiņām dienām, bet ne ilgāk par divdesmit vienu dienu.

Tiesa nolēma apstiprināt starp S.Pisukovu un Balvu rajona prokuratūras prokurori noslēgto vienošanos un sodīt sievieti ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz trīs mēnešiem. Soda

izciešanas termiņā ieskaitīt laiku, kas pavadīts aizturēšanā un apcietinājumā (no šī gada 4.septembra).

Jāpiebilst, ka S.Pisukova ar agresīvu uzvedību un krimināli sodāmu rīcību izcēlusies jau iepriekš. 2011.gadā laikrakstā "Vaduguns" rakstījām, ka S.Pisukova notiesāta par pretošanos varas pārstāvjiem un citām valsts amatpersonām, lietojot vardarbību un piedraudot ar vardarbību. Kādā citā reizē 2013.gada oktobrī S.Pisukova izkāpa no autobusa, piegāja pie kādas sievietes un ar dūri iesita viņai pa seju, kā rezultātā cietusi nokrita zemē. Savukārt šobrīd šai pašai sievietei aktuāla vēl viena tiesvedība - par krietni smagāku nodarījumu. S.Pisukovu, kā norādīts Latvijas tiesu e-pakalpojumu mājaslapā, tiesā pēc Krimināllikuma 116.panta (slepkavība). Nākamā tiesas sēde notiks 17.decembrī pulksten 10 Balvos (atklāta tiesas sēde).

Konflikts ar smagām sekām

Rēzeknes tiesā šī gada novembrī izskatīta krimināllietā par tišu smagu miesas bojājumu nodarīšanu. Jāpiebilst, ka par šo lietu vēsta arī "Latvijas Avīze", šonedēļ publicējot rakstu "Dūru ciņa uz ceļa Balvos: juristam nepaveicās, jo Valdis izrādījās bijušais policists ar smagu dūri...".

Publicējam tiesas lēmumā pieejamo informāciju.

Kaulu lūzumi un asinsizplūdums

Apsūdzībā norādīts, ka pagājušā gada 11.maijā ap pulksten 22 Balvos, pa Stacijas ielu, apsūdzētais vadīja automašīnu "BMW 535", kad viņu ar "BMW X5" apdzina jauniešs - cietušais. Kad cietušais pabeidza apdzīšanas manevru, viņš apstājās ceļa malā. Savukārt pie cietušā automašīnas piebrauca apsūdzētais un arī apstājās. Abi vīrieši izkāpa no automašīnas, piegāja viens pie otra un starp viņiem izcēlās konflikts veikto manevru dēļ. Konflikta laikā apsūdzētais, ar nodomu nodarīt miesas bojājumus cietušajam, tiši, ne mazāk kā vienu reizi, ar dūri iesita pa sejas kreiso pusi. Tad abi aizbrauca no notikuma vietas. Ar savām darbībām apsūdzētais nodarīja cietušajam tišus smagus miesas bojājumus, kas ir bīstami dzīvībai: pieres kaula un spārņa kaula lūzums, kreisā vaiga kaula priekšējās un mugurējās sieniņas šķembains lūzums, kreisā orbītas kaula apakšējās malas lūzums, asinsizplūdums kreisā vaiga rajonā.

Apsūdzētā darbības tika kvalificētas pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas - smaga miesas bojājuma nodarīšana, par ko paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz septiņiem gadiem un probācijas uzraudzība uz laiku līdz trīs gadiem vai bez tās.

Atzīst par ticamu, ka cietušais uzvedās agresīvi

Apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzina daļēji. Viņš paskaidroja, ka atzīst to, ka nodarījis cietušajam miesas bojājumus, bet tā rīkojās aizsargājoties. No viņa liecībām izriet, ka cietušais, pabeidzis apsūdzētā vadītās automašīnas apdzīšanu, aizšķērsoja apsūdzētā automašīnai ceļu un apturēja savu tumšās krāsas džipu, liekot apsūdzētajam strauji bremsēt, lai neizraisītu sadursmi ar cietušā vadīto automašīnu. Savukārt no cietušā liecības, ka viņš apturējis savu automašīnu uz ceļa braucamās daļas, izriet, ka viņš apzināti radīja uz ceļa tādu situāciju, lai viņa apdzītās automašīnas vadītājs būtu spiests apturēt savu automašīnu, ko tiesa atzina par pierādītu faktu.

Kas notika tālāk? No apsūdzētā liecībām izriet, ka, apdzēnot viņa vadīto automašīnu, cietušais apsūdzētajam parādīja nepieklājīgu žestu "fuck you". Apsūdzētais no savas automašīnas izkāpa pēc tam, kad no ceļu aizšķērsojušās automašīnas "BMW X5" izlēca tā vadītājs (cietušais) un strauji tuvojās viņa automašīnai. Apsūdzētais arī izkāpa no automašīnas, lai noskaidrotu, kas noticis. Nākot uz viņa pusi, cietušais džipa vadītājs ar rokām žestikulēja, kaut ko teica par apsūdzētā braukšanas stilu, bet viņš nav sapratis jaunieša teikto, jo bija šoka stāvoklī. Džipa vadītājs piegāja apsūdzētajam tuvu klāt un no džipa vadītāja puses viņa virzienā sekoja sitiens, no kura apsūdzētais izvairījās. Aizsargājot sevi, apsūdzētais vienu reizi iesita cietušajam pa seju, kurš ar labo roku saķēra vaigu, atkāpās, iekāpa džipā un aizbrauca. Apsūdzētais norādīja, ka cietušo personīgi nepazīna. Arī apsūdzētā sieva liecināja, ka no džipa izlēca jauniešs un strauji tuvojās viņu automa-

šīnai. Viņas vīrs arī izkāpa no automašīnas un devās jauniešim pretī. Jauniešs bija agresīvs, spēcīgi žestikulēja ar rokām. Viņa atradies automašīnā un ieraudzījusi, ka jaunieša rokas žests bija vērsts uz vīru, bet vīrs izvairījās un pirmais iesita jauniešim pa seju. Tikmēr cietušais liecināja, ka neatceras, vai rādīja nepieklājīgu žestu, apdzēnot apsūdzētā automašīnu. Uzskata, ka šādu žestu nav rādījis. Viņš apturēja savu automašīnu, izkāpa no tās un gāja pie apdzītās automašīnas vadītāja, lai pārliecinātos par tās vadītāja (apsūdzētā) adekvātumu. No apsūdzētā automašīnas arī izkāpa vadītājs (apsūdzētais) un gāja uz cietušā pusi. Cietušais paspēja aiziet līdz savas automašīnas aizmugurējai daļai, paskatījās apsūdzētā automašīnas valsts reģistrācijas numuru un jautāja apsūdzētajam, kāpēc viņš tā darīja? Uz to apsūdzētais uzreiz iesita cietušajam ar dūri pa seju. "Cietušais neuzbruka apsūdzētajam, bet, iespējams, bija emocionāls, bet ne agresīvs," tā izriet no cietušā liecībām. Tomēr tiesa par ticamām atzina apsūdzētā liecības.

Rupjš noteikumu un ētikas pārkāpums

Izvērtējot tiesas izmeklēšanā noskaidroto, tiesa secināja, ka cietušā jaunieša rīcība, aizšķērsojot ar savu automašīnu ceļu apsūdzētā automašīnai un tādā veidā piespiežot apsūdzēto strauji bremsēt un apstāties, neapšaubāmi bija prettiesiska. Tāpat tiesa atzina par nepamatotu cietušā apgalvojumu, ka viņam bija tiesības apturēt apsūdzētā vadīto transportlīdzekli, jo viņam kā juridiskās profesijas cilvēkam bija jāpārliecinās par apsūdzētā adekvātumu. To, vai transportlīdzekļa vadītājs vada transportlīdzekli, atrodoties apreibinošo vielu ietekmē, likumdevējs piešķir tiesības pārbaudīt tikai likumā noteiktajām amatpersonām. Cietušais atzina, ka zinājis, ka šādu pārbaudi veikt viņam nav tiesību. Tāpēc, kā norādīts tiesas lēmumā, šāda cietušā rīcība vērtējama ne tikai kā tišs rupjš ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums, bet arī kā rupjš jurista ētikas pārkāpums, jo Juristu ētikas kodeksā teikts, ka profesionālajā un privātajā dzīvē juristam jāatturas no rīcības, kas var izsaukt šaubas par viņa cieņu, godīgumu un taisnīgumu.

Izbeidz kriminālprocesu

Tiesas izmeklēšanā noskaidrots, ka cietušajam nodarītie miesas bojājumi radušies no viena apsūdzētā izdarītā sitiena (nevis, ka apsūdzētais cietušajam pa seju iesita divas reizes, kā liecināja cietušais). Šis sitiens izdarīts nepieciešamās aizstāvēšanās situācijā, lai pārtrauktu cietušā uzbrukumu. Tiklīdz cietušais pārtrauca savu agresīvo rīcību, apsūdzētais pārtrauca arī savu pretdarbību. Tāpēc tiesa atzīst, ka apsūdzētais, aizstāvoties no uzbrukuma, nav pārkāpis nepieciešamās aizstāvēšanās robežas. Kriminālbildība iestājas, ja pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas.

Ņemot vērā tiesas lēmumā minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likumu, tiesa nolēma izbeigt kriminālprocesu apsūdzētās personas apsūdzībā, kā arī atcelt apsūdzētajam pirmstiesas kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli "uzturēšanās noteiktā vietā".

Informējam, ka šajā lietā spriedums vēl nav stājies spēkā, bet to publicējam ar lietas izskatīšanā nozīmētās tiesneses Aijas Jermacānes atļauju. Iespējams, spriedums šajā lietā tiks pārsūdzēts.

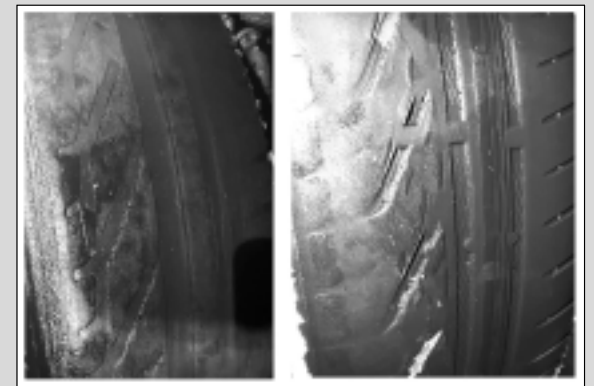
Informē CSDD

Par neatbilstošām riepiem atņems numura zīmes

Turpmāk automobiļiem, kuri būs aprīkoti ar neatbilstošām riepiem, liegs dalību ceļu satiksmē, anulējot tehniskās apskates uzlīmi un atņemot numura zīmes.

CSDD informē, ka šāds lēmums balstīts uz transportlīdzekļu pārbaudes rezultātiem Daugavpils reģionā. Proti, decembra pirmajās dienās CSDD un Valsts policijas kopīgi organizētajās pārbaudēs atklājās, ka vēl aizvien autovadītāji šajos slidenajos un sniegotajos laika apstākļos ceļu satiksmē piedalās ar transportlīdzekļiem, kuriem uzstādītas satiksmei bīstamas riepas (pilnībā nodilušas ziemas riepas vai pat nodilušas vasaras riepas). Šādi transportlīdzekļi apdraud gan pašu autovadītāju, gan arī citus satiksmes dalībniekus. Kopumā no 500 pārbaudītajiem auto Daugavpils reģiona 28 spēkratiem konstatēja satiksmei bīstamas riepas.

CSDD informē, ka šādi CSDD un Valsts policijas reidi turpināsies arī citos Latvijas reģionos, pastiprināti pievērsot uzmanību transportlīdzekļu riepu stāvoklim.

Negadījums

Sadursme ar balķvedēju

2.decembra vakarpusē Balvu novada Kubulu pagastā, netālu no Balvu pilsētas, notika ceļu satiksmes negadījums - vieglās automašīnas un balķvedēja ar piekabi sadursme. Avārijā cieta vieglās automašīnas vadītājs. Sadursmes vietā uz brīdi bija bloķēta satiksme. Notikuma vietā ieradās arī ugunsdzēsēji glābēji, kuri minēto cietušo palīdzēja izcelt no automašīnas un nogādāt līdz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) mediķiem.

Kopumā no 2. līdz 3.decembrim ugunsdzēsēju glābēju palīdzība bija nepieciešama četras reizes, kad uz ceļa bija notikuši ceļu satiksmes negadījumi. Neskaitot avāriju Balvos, vēl Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumu uz Daugavpils novada Naujenes pagastu. Tur glābēji atvēra smagās automašīnas durvis, lai cilvēks varētu izkļūt laukā. Tāpat glābēji devās uz Krāslavas novada Ūdrišu pagastu, kur automašīna bija grāvī. Cilvēks no tās bija izkļuvis saviem spēkiem pirms VUGD ierašanās. Ugunsdzēsēji glābēji cietušo nogādāja līdz NMPD mediķiem. Vēl viens izsaukums tika saņemts uz Rēzeknes novada Audriņu pagastu, kur automašīna bija ieslīdējusi grāvī. Ugunsdzēsēji glābēji atvienoja automašīnas akumulatoru.

Informē robežsardze

Izcina čempionu titulu

Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās taktiskās apmācības centrā Rēzeknē noslēgušās Iekšlietu ministrijas čempionāta sacensības telpu futbolā. 1.vietu izcīnīja Valsts robežsardzes komanda, 2.vietu - futbolisti no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, bet 3.vietu - Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes vienība. Jāpiebilst, ka robežsardzes komandā startēja arī Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargs ERVĪNS ZIEMELIS.

No vēstulēm

*Sākums 2.lpp.

Ausmai Zariņai – zelta vārdi!

Pirmdien ap plkst. 10.00 ārste pateica, ka aizmirsusi pateikt, ka kobras tomēr nebūšot. Ēst nedeva, es sevi mierināju, ka varbūt no pacienta samaksas izskatīs to, ka mani nebaroja. Kad prasīju māsiņām, kāpēc mani nebaro, saņēmu atbildi, ka ārsts to nav nozīmējis. Viņas nezinot, kāds ēdiens man pienākas. Pienāca otrdienas rīts. Plkst. 8.30 ar visu gultu manā palātā no reanimācijas ievada pavecu sievieti. Sēdēju un gaidīju, kad kāds dakteris atnāks pie sievietes. Nevienš nenāca. Sieviete prasīja dzert. No krāna mazā pudelītē ielēju ūdeni, kuru uzliku viņai uz galda. Dzirdēju, ka sievietei krūtīs kaut kas krāc un svilpo, iespējams, no tā aukstā krāna ūdens. Un ko jūs domājat, pie sievietes ienāca tikai pusdienās. Apkopēja atnesa ēdienu un aizgāja. Es jau atnācu no kobras, kad plkst. 14.00 ienāca sanitāre. Pusdienās bija biešu zupa, kartupeļu biezenis, kāpostu salāti un sardele. Četras karotes guļošanai sievietei iebāza mutē un teica: "Tu laikam zupu neēdīsi." Ēdienu aiznesa. Rakstot šīs rindas, atcerējos, ka Viļakas pansionātā bija līdzīgs gadījums. Tur gulēja nestaiģājošs mans attāls radnieks. Viņam bija arī astma. Neskatoties uz to, 75 gadus vecam vīram briesmīgā steigā grūda mutē pusdienas. Viņš pat aizrijās, un apkopēja ne pa jokam bija pārbijusies. Tālāk atkal par Balviem! Pēc manis atbrauca plkst. 14.30. Ejot projām, atstāju pudelīti ar ūdeni,

par ko izstāstīju nodaļas vecākajai māsai. Viņa solīja, ka aizies uz palātu. Dieviņš vien zina, vai aizgāja.

Cienījamie dakterīši, vai jūs neesat dzirdējuši, ko teicis profesors Danilāns no Rīgas: "Vecums nav diagnoze – katram vecumam var palīdzēt." Atceros, ka slimnīcā, kā tuvojās laiks pēc vakariņām, māsiņu posteni valdīja trokšņi un smiekli. Kā par nelaimi, daudzviet tagad salikti datori, vienai vajag matu krāsu atrast, otram – salātu recepti, trešajam – musturu, bet PALĀTĀS VAID CILVĒKI! Vajadzīga stingra kontrole no ārstu puses. Pie ārstiem māsiņas strādā kā bitītes, bet nodaļās...

Vēl no personīgajiem piedzīvojumiem. 2017. gada vasaras dienā atkal *ātrie* aizveda uz Balviem. Pēc laba brīža atnāca daktere, paspaidīja vēderu, kur sāp, un pateica, ka nav nepieciešama ķirurģiska iejaukšanās, tāpēc lai eju mājās. Šausmas, ko darīt? Naudas līdzī nav, aiziet līdz Balvu autoostai nespēju. Atkal sēdēju un raudāju. Labi, ka atcerējos, ka mani tuvi cilvēki todien brauc pie ārsta uz Gulbeni. Piezvanīju. Jā, patiešām viņi bija ceļā, tiesa, varot paņemt tikai ap plkst. 15.00. Labi, ka bija pazīstama māsiņa, kura atļāva pasēdēt uz kušetes. Manai kaimiņienei vasarā suns pārkoda papēdi. Sauca *ātros* un aizrāva uz Balviem aizsūt,

jo brūce šausmīgi asiņoja. Paveca tante, pāri 80 gadiem, viņai līdzī ne naudas, ne telefona. Ar tikko sašūtu kāju viņa kliboja pie radiem, kuri dzīvo pāri visiem Balviem - pie Viļakas ceļa. Kas notiktu, ka šuve pārplīstu uz ielas Balvos? Kāpēc nav izanalizēts šāds jautājums?

2017. gada decembrī skatījos televīzijā 24. kanālu. Uzstājās veselības ministre Čakša, kura teica, ka pirmo reizi tik daudz naudas piešķirts veselības jomā un, protams, viss pacientu labā. Piemēram, lai nebūtu rindas 2-3 gadu garumā uz endoprotēzēm. To dzirdot, es gandrīz samaņu zaudēju. Rindā stāvēju jau astoto gadu. Kā paciest šādu netaisnību? 2018. gada vasarā *ātrie* mani aizveda uz Balviem ar sirdslēkmi. Atnāca pajauna daktere, mani uzklusēja, paņēma analīzes un pateica, ka nepieciešama sistēma. Ievietoja pagaidu palātā, kur atrados viena. Atnāca medmāsiņa, pielika sistēmu uz aizgāja. Un kā jūs domājat, kas notika tālāk? Četras stundas pie manis vairs neviens neiegāja. Jā, sistēma tecēja lēni. Tad atnāca daktere, un es pateicu, ka 4 stundas neviens durvis pat neatvēra. Man bija auksts, logs vaļā, kustēties nevarēju. Raudāju, bet kas palīdzēs? Naudu gribam! Bet kā strādājam? Ārzmēs tādiem medīkiem nāktos sasaldētas zivis šķīrot!

Sieviete no Viļakas novada

Afiša

*Sākums 7.lpp.

Krišjānos

26. decembrī plkst. 19.00 Krišjāņu pašdarbības kolektīvu Ziemassvētku koncerts. Pēc koncerta balle.

Lazdulejā

21. decembrī plkst. 11.00 pagasta pārvaldes zālē Ziemassvētku eglīte bērniem "Domino un Cirka kauliņa Ziemassvētku piedzīvojums". Biedrības "Balvu teātris" jautrs Ziemassvētku uzvedums bērniem.

Vectilzā

8. decembrī plkst. 10.00 radošā darbnīca - Ziemassvētku dekorī telpām - sporta un atpūtas centrā.

15. decembrī plkst. 10.00 Trešās adventes radošā darbnīca sporta un atpūtas centrā.

22. decembrī plkst. 10.00 radošā darbnīca - Ziemassvētku cepumu gatavošana sporta un atpūtas centrā.

Vīksnā

Līdz 31. decembrim tautas namā Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centra aktīvo dalībnieku izstāde "Brīnumi caur dvēseli un sirdi".

19. decembrī plkst. 10.00 tautas namā Ziemassvētku uzvedums bērniem "Domino un Cirka kauliņa Ziemassvētku piedzīvojums". Ieeja - EUR 2.

25. decembrī plkst. 16.00 tautas namā Santas Kasparsones Ziemassvētku koncerts "Vai spēsim piedot". Ieeja - EUR 3.

Medņevā

25. decembrī plkst. 19.00 tautas namā Santas Kasparsones koncerts "Vai spēsim piedot". Ieeja brīva, **plkst. 22.00**

Ziemassvētku balle. Muzicēs Juris Ķirsons. Ieeja līdz plkst. 23.00 - EUR 2,50, vēlāk - EUR 3.

Šķilbēnos

15. decembrī plkst. 18.00 kultūras centrā "REKOVA" grupas "Baltie lāči" koncerts "Zvaigžņu strēlnieks". Ieeja - brīva.

25. decembrī plkst. 22.00 kultūras centrā "REKOVA" Ziemassvētku balle ar Zinti Krakopu. Ieeja - brīva.

Baltinavas Novada muzejā

Makašānu amatu vidusskolas audzēkņu darbu izstāde.

Rugāju novadā

6. decembrī plkst. 18.00 Rugāju tautas namā vēsturiskās drāmas - šī gada grandiozākās filmas - "DVĒSEĻU PUTENIS" demonstrēšana. Ieejas maksa - EUR 2.

10. decembrī plkst. 13.00 Lazdukalna saietu namā filma "DVĒSEĻU PUTENIS". Ieejas maksa - EUR 2.

13. decembrī plkst. 17.00 novada egles iedegšanas notikums Rugājos "Rūķu zemei vērti vaļā...". *Nākot uz šo pasākumu, esiet aicināti atnest katrs savu iepriekš izgatavotu rotu kopējai eglei. Pēc egles iedegšanas kopīga rotālās iešana, siltas tējas un piparkūku baudīšana.*

13. decembrī Lazdukalna saietu namā **no plkst. 13.00** Ziemassvētku darbnīcas un pēc tam egles iedegšana pie saietu nama.

14. decembrī plkst. 17.00 Rugāju tautas namā Rugāju tautas nama dāmu vokālā ansambļa 30 gadu jubilejas koncerts "Spuldzītes vējā". *Mīļi gaidītas visas dāmas, kuras kādreiz dziedājušas ansambli, un skatītāji.* Pēc koncerta balle ar galdiņiem kopā ar JĀZEPU un MĀRI no Medņevas. Ieejas maksa - EUR 2.

15. decembrī plkst. 17.00 Rugāju Vissvētākās Jaunavas

Marijas Bezvainīgās Sirds Romas katoļu baznīcā jauktā kora "Mirkli" koncerts, diriģents U. Kokars.

19. decembrī plkst. 13.00 Ziemassvētku sarikojums "Mazu brīdi pirms..." novada pirmsskolas vecuma bērniem, kuri neapmeklē skolu un pirmsskolas izglītības iestādes.

22. decembrī plkst. 11.00 Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā koncerts Adventes izskaņā, slavenā tenora JĀŅA KURŠEVA un soprāna IVETAS APINES sniegmā.

22. decembrī plkst. 14.00 Rugāju Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Sirds Romas katoļu baznīcā Rugāju jauktā kora prezentācijas koncerts par dalību projektā "Mana balss Zvaigžņu ceļā". Īpašie viesi - tenors JĀNIS KURŠEVS un soprāns IVETA APINE.

24. decembrī plkst. 15.30 Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā pirms dievkalpojuma un tā laikā uzstāsies garīgo dziesmu vokālais ansamblis "Sonāte".

25. decembrī plkst. 11.40 Rugāju Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Sirds Romas katoļu baznīcā pirms dievkalpojuma un tā laikā uzstāsies Rugāju jauktais koris.

25. decembrī plkst. 19.00 Rugāju tautas namā ar koncertu Ziemassvētku noskaņās viesosies dziedātājs GREGS UN DRAUGI. Ieeja - brīva.

25. decembrī plkst. 22.00 Lazdukalna saietu namā balle kopā ar Lauri Neilandu. Ieejas maksa - EUR 2,50. Var ņemt līdzī *groziņus*, būs galdiņi.

30. decembrī plkst. 18.00 Rugāju tautas namā sirsnīgās, jaukās un patiesi smieklīgās latviešu komēdijas "JAUNGADA TAKSOMETRS 2" demonstrēšana. Ieejas maksa - EUR 2. Lieliska izklaide un priecīgs vakars garantēts!

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši istajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 17. decembrim.

Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Pērk

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

4PLUS PĒRK APSES ZĀGBALĶUS.
Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē un Vidzemē
Tālr. **29276883**

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Pērk izcirstus mežus.
Tālr. 28282021.

Pērk laukos māju ar zemi un mežu (vecsaimniecību).
Tālr. 25302291.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirmsas. Tālr. 29433000.

Pērk mežu ar zemi un cirmsas.
Tālr. 27876697.

SIA "PRIEDĒS AG" pērk cirmsas un mežus, Zvaniet 26993794.

Pērk zemi, mežus, jaunaudzus.
Tālr. 26630249.

Pērk zirgus. Tālr. 25943753, 26477904.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk kvarca lampu UV IR "Saulīte", Straumes ražojuma, darba kārtībā.
Tālr. 29174087.

SIA RENEM
iepērk **jaunlopus, aitas, liellopus.**

Elektroniskie svāri.
Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Piedāvājam darbu lopu savācējam un lopu kavejam.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520 vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

SIA ALNIAS
IEPĒRK ZĀGBALĶUS EUR/m³

		Ēgļe				
		3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
Diametrs	14-17	45	45	45	45	45
	18-24	68	68	70	66	68
	25+	68	68	70	66	68
		Priekšē				
		3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
Diametrs	14-17	45	45	45	45	45
	18-24	66	66	68	66	68
	25+	66	66	68	66	68

Garumus iepriekš saskaņot!
Piegādes vieta: Viaskļāni. Ir transports!
www.alnias.lv
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 29806775, 25916403, 64866070

SIA "SENDIJA" pērk lapu, skuju koku taru, malku, papirmalku. Skaidas, šķeldu, zarus šķeldošanai, visa veida atgriezumus šķeldošanai.
Tālr. 29495199.

Pērk kazas, āžus, EUR 10-25.
Tālr. 28022575.

Dažādi

LOGI - vācu kvalitāte.
Visi var atļauties!
Jauns durvju piedāvājums.
Tālr. **26343039.**

SIA "Balvi auto" uzņem kursus B kategorijā 9.decembrī plkst. 17.00.
www.balviautoskola.lv
Tālr. 28700807.

Balvu tirgū, 2. stāvā, pārdošanā aizkaru audumi, segas, apavi un apģērbi.

Apģērbi, tekstila tīrīšana.
Tālr. 29383776.

Veikalā "Dauteks" jauns piedāvājums: aizkaru audumiem, "Utenes" kokvilnas trikotāžai, segām un spilveniem. Balvos, Brīvības 46B. Tālr. 25928205.

Vēlas irēt dzīvokli Balvos.
Tālr. 27312920.

Piedāvā māju nojaukšanai.
Tālr. 26449336.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanīt 28358514.

Bistamo koku zāģēšana.
Tālr. 27657827.

Izīrē istabu 2-istabu dzīvokli Rigā.
Tālr. 26401628.

Maina pašvaldības 3-istabu dzīvokli (malkas apkure) pie Balvu pansionāta pret 3-istabu dzīvokli (centrālā apkure) centrā.
Tālr. 29759888.

Veic vannu atjaunošanu.
Vannumeistars.lv, tālr. 27633166.

Dūmvadu, ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Dūmu detektori, uzstādīšana Materiālu piegāde. Tālr. 22363236.

Dzīvespriecīgi, mīļi murrājam, gaidām saimniekus. Tālr. 26374479.

Apsveikumi

*Ko šodien mēs tev sacīt varam,
Kad balti sniegi zemi klāj,
Kad tava mūža gadu kokam
Ir zelta krāsas lapa klāt?
Lai balta katra diena aust,
Lai tavā dzīves zelta kausā ir laimes, prieka,
saules daudz.*

Sirsniņi sveicam **Jāni Raibekazu**
skaistajā dzīves jubilejā!
Maruta un Ilonas ģimene

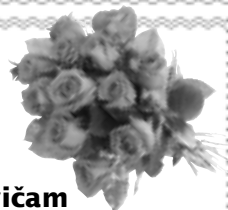
*Lai gados nākamos iet garām visas bēdas,
Lai dziesma skanīga caur sniega vāliem brien.
Lai atmiņās un sirdī paliek skaistā pēdas,
Kad dzīve dienas gadu kūļos sien.*

Sirsniņi sveicam ilggadējo mednieku
Jāni Kokoreviču skaistajā dzīves jubilejā!
Biedrība "Vecumu mednieks"

*Lai ar Tevi vienmēr laime,
Dzīvesprieks un draugu saime,
Veselība, radošs gars,
Neizsikstošs darba spars!*

Laba vēlējums **Jānim Kokorevičam**
skaistajā jubilejā sūta
kaimiņi Petrovi, Kokoreviči, Kokoreviča

Pārdod

Z/S "Užgava" (M.Korlašs) pārdod kartupeļus - pārtikas 'Vineta', 'Laura' - 0,20 EUR/kg, lopbarības - 0,05 EUR/kg, galda bietes, graudus. Tālr. 29432655.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Tilžā, Pārupes ielā 10. Cena tikai 2100 eiro. Tālr. 29283560.

Pārdod garāžu.
Tālr. 29366615.

Pārdod 3m malku ar piegādi. Minimālais apjoms 20m³.
Tālr. 26760065.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms - 7 berkubi. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod zāģmateriālus, 150 EUR/m³.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, arī sausu.
Tālr. 29166439.

Pārdod malku.
Tālr. 29199444.

Balti, brūni jaunputni.
Tālr. 29424509.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 29234943.

Pārdod cūkgaļu.
Tālr. 26599160.

Pārdod 3-fāzu slaukšanas aparātu.
Tālr. 29407856, 28360414.

Pārdod lopu pārvaldājamo piekabi.
Tālr. 29332209.

Pārdod traktora sniega lāpstu un 3-fāzu ripzāģi. Tālr. 26360397.

Reklāma

No sirds pateicos cilvēkam, kurš atrada un atgriezta telefonu. Lai veiksmē Jums katrā dzīves solī!

Pateicības vārdi

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

BEZMAKSAS
PSIHOLOGISKĀ UN
INFORMATĪVĀ PALĪDZĪBA

116006

ATBALSTA TĀLRUNIS
NOZIEGUMOS CIETUŠAJIEM

Palīdzība pieejama katru dienu no plkst. 7:00-22:00.

Tevi uzklauss, atbalstīs.
Sniegs informāciju, kā rīkoties!

www.cietusajiem.lv
www.skalbes.lv

Turpinās preses abonēšana 2020.gadam

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2020.gadam (EUR)

	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
FIZISKĀM PERSONĀM	5,60	16,80	33,00	61,60

2019.gada 12 mēnešu abonentiem

Abonē Vaduguni redakcijā!

